ØKF Kontor for Koncernøkonomi og Indkøb samt Sekretærenheden (2392)
Økonomiforvaltningen

Indstilling

Til Økonomiudvalget

Status på arbejdet med Københavns Kommunes indkøbspolitik 2024

27-05-2025

Sagsnummer i F2
2025 - 1349

Dokumentnummer i F2
7093372

Sagsnummer eDoc
2025-0022054

Sagsbehandler
Donika Nikqi
Frederik Thorup Hansen

Resumé
Med vedtagelsen af Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2023-2026 blev det besluttet, at Økonomiudvalget årligt skal orienteres om arbejdet med indkøbspolitikken. Status for 2024 viser, at der arbejdes aktivt med indkøbspolitikken på tværs af kommunens forvaltninger og indkøbskategorier, men at ikke alle indsatsområder endnu er fuldt indfriet.

Sagsfremstilling
Indkøbspolitikken sætter den overordnede ramme for hele Københavns Kommunes (KK) arbejde med indkøbsområdet og implementeres af alle forvaltninger, enheder, institutioner, medarbejdere og indkøbskategorier. Indkøbskategorierne er ansvarlige for kommunens tværgående udbud samt realisering af indkøbseffektiviseringer.

Økonomiforvaltningen (ØKF) har modtaget input fra forvaltninger og indkøbskategorier om status på arbejdet med indkøbspolitikken. Statussen viser, at der arbejdes aktivt med indkøbspolitikken på tværs af forvaltningerne og indkøbskategorierne, men at ikke alle indsatsområder endnu er fuldt indfriet.

I denne status rapporteres alene på indkøbspolitikkens værdier. Der vil på nogle områder være overlap til andre indsatser, som er forankret i andre leverancer, og som afrapporteres andre steder. F.eks. er reduktion af klimaaftrykket fra indkøb forankret i Klimastrategien og Klimahandleplanen.

Nedenstående tabel viser en overordnet status på arbejdet med de fem værdier i indkøbspolitikken. Af bilag 1 fremgår en mere detaljeret status for arbejdet med hver enkelt af de 30 indsatsområder i indkøbspolitikken.

ØKF Kontor for Koncernøkonomi og Indkøb samt Sekretærenheden (2392)
2137 9582

Tabel 1. Status på arbejdet med indkøbspolitikken 2024

Område	Overordnet status
Effektiv indkøbsorganisation *Vi er en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje.*	Der er fokus på den effektive indkøbsorganisation på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Indkøbsområdet har de sidste fem år gennemsnitligt bidraget med effektiviseringer på over 40 mio. kr. årligt. Der arbejdes på at videreudvikle kommunens indkøbssystem, -processer og - organisering, så de bedre kan understøtte den strategiske dagsorden på indkøbsområdet samt øge brugervenligheden. Samarbejde om forpligtende SKI-aftaler prioriteres højt og i 2024 tilsluttede KK sig 10 SKI-aftaler, 4 aftaler mere end året før. Der er fortsat behov for at arbejde med indsatsområderne, særligt indsatsområdet vedr. forbrugsstyring er under opstart.
Reduceret klimaaftryk *Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk.*	Der arbejdes aktivt med at reducere klimaaftrykket fra indkøb på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, særligt indenfor byggeri, fødevarer og transport. I regi af Mad- og Måltidsstrategien er der sket en reduktion af CO_2e udledningen fra indkøb af fødevarer, ved at sænke forbruget af kød. Fra 2021 til 2023 er KK's forbrug af rødt kød reduceret med 16 procent. KK kan dog ikke indfri ambitionerne ved alene at indkøbe mere klimavenligt. Der er behov for at købe mindre ind, samt udvikle nye værktøjer og styringsgreb ift. at reducere kommunens klimaaftryk fra indkøb. Det videre arbejde med indsatsområderne under reduktion af KK's samlede klimaaftryk fra indkøb, er forankret i den kommende Klimastrategi og Klimahandleplan.
Ansvarlige arbejdsvilkår *Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår hos alle leverandører.*	Arbejdet med at sikre ansvarlige arbejdsvilkår er bredt implementeret på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, og indsatsområderne vedr. de sociale klausuler og CSR-bilaget indgår i driften af indkøbsområdet. Indsatsteamet mod social dumping gennemfører årligt 600 kontroller af overholdelsen af klausulkrav i kontrakter med leverandører til kommunen. I 2024 har indsatsteamet stillet krav om efterbetaling til medarbejdere, som er blevet underbetalt, på 4,4 mio. kr. KK har i 2024 revideret to af kommunens kontraktklausuler, hhv. CSR-bilaget og Uddannelsesklausulen, og klausulerne forelægges ØU i april 2025.
Miljømæssig bæredygtighed *Vi indkøber miljømæssigt bæredygtigt, og vi påvirker aktivt markedet via efterspørgslen på miljøvenlige produkter.*	Arbejdet med miljømæssig bæredygtighed er integreret i indkøbsstrategien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der er fælles fokus på indsatsområderne vedr. miljømærker og Det Grønne Opslagsværk. Der har været en udvikling i forhold til miljømærkede produkter over årene, med flere produktgrupper i kategori 1, hvilket betyder, at der stilles krav om miljømærker for alle indkøb indenfor produktgruppen. Der er fortsat potentiale til at udvikle arbejdet, særligt er der behov for bedre dataunderstøttelse, bl.a. ift. opgørelser af miljømærkede indkøb.
Partnerskaber og innovation *Vi arbejder med partnerskaber, innovation og udvikling*	Der arbejdes i nogen grad med partnerskaber og innovative løsninger, og der er igangsat initiativer til at understøtte SMV'er og socialøkonomiske virksomheders mulighed for at byde ind på kommunens opgaver.

af nye bæredygtige løsninger.	Bl.a. er der blevet udarbejdet internt materiale til udbudsfaglige medarbejdere for at fremme øget deltagelse af disse virksomhedstyper i kommunens udbud. Der har fra 2023 til 2024 været en stigning i kommunens indkøb hos SMV'ere, og en mindre stigning i andelen af indkøb hos socialøkonomiske virksomheder. Det videre arbejde med at styrke rammevilkårene for små erhvervsdrivende og socialøkonomiske virksomheder er forankret i KK's Erhvervsstrategi.

Afvejninger mellem indkøbspolitikken værdier ifm. udbud
Da ØU behandlede sagen om status for arbejdet med Københavns Kommunes indkøbspolitik for 2023, fremgik det, at det kan være udfordrende at opnå en balance mellem at indkøb skal bidrage til de samlede effektiviseringsmåltal og samtidig opfylde målsætningerne under de øvrige indsatsområder. ØU efterspurgte en uddybning af og eksempler på udbud, hvor der foretages en afvejning mellem effektiviseringsmåltal og øvrige hensyn i indkøbspolitikken.

ØKF har indhentet eksempler fra forvaltningerne. Eksemplerne viser, at der løbende foretages en række forskelligartede og udbudsspecifikke afvejninger. Eksemplerne viser desuden, at effektiviseringsmåltal fastsat med Fremtidens Indkøb i overvejende grad er den styrende logik i forbindelse med udbud, men at der samtidig stilles størst mulige krav til bæredygtighed, klimaaftryk, innovation mv. Tendensen mod et overvejende fokus på økonomi mitigeres dermed ofte af andre initiativer, herunder bl.a. klimapuljen og midler afsat i budgetforhandlinger og overførselssager.

Eksemplerne viser også, at balancen mellem økonomiske hensyn og øvrige hensyn behandles grundigt, og at der foretages en konkret vurdering fra udbud til udbud af, hvordan de forskellige hensyn i indkøbspolitikken skal balanceres. Der kan udledes to overordnede fund ift. de afvejninger, der foretages i udbudsprocessen: 1) at der foretages afvejninger mellem de forskellige hensyn i indkøbspolitikken (klassiske afvejninger), og 2) at ressourcer kan afhjælpe afvejningerne, så flere hensyn i indkøbspolitikken kan tilgodeses (ressourcer og prioriteringer).

I bilag 2 fremgår en beskrivelse af eksemplerne på afvejninger.

Særligt i fokus i 2024
Etablering af indkøbs- og forbrugshierarki
ØKF har i 2024 erhvervet de første erfaringer med at etablere et indkøbs- og forbrugshierarki. Et indkøbs- og forbrugshierarki er en model, der er målrettet indkøberen til implementering af en mere bæredygtig praksis. Modellen anviser alternative løsninger til indkøb gennem et guidet forløb, hvor indkøberen via spørgsmål skal tage stilling til, om behovet bag indkøbet i stedet kan indfries ved f.eks. reparation, køb af brugt, en deleordning mv.

ØKF har i 2024 indsamlet viden fra kommunens egen og andre offentlige indkøbsorganisationer, med henblik på at tilrettelægge en proces for udbredelsen af en praksis i tråd med tilgangen i indkøbs- og forbrugshierarkiet. ØKF har på den baggrund iværksat et projekt, der pt. er i idéfasen, med forventet opstart i første halvår af 2025. Projektet er forankret i arbejdet med Fremtidens Indkøb og vil strække sig over dets løbetid fra 2025-2029.

Klimastrategi 2035

Klimastrategi 2035 har en målsætning om, at klimaaftrykket fra KK's indkøb skal halveres i 2035. I den forbindelse er der i samarbejde med indkøbskategorierne udviklet CO_2e-reducerende initiativer på indkøbsområdet til strategiens første Klimahandleplan 2026-2028. Initiativerne indebærer bl.a. flere klimakrav til kommunens leverandører, et øget fokus på at begrænse indkøb af nye produkter med et højt klimaaftryk, levetidsforlængelse og øget cirkularitet af allerede indkøbte produkter samt interne forbrugsbegrænsninger. Derudover er der også udviklet CO_2e-reducerende initiativer for KK's byggeri og ejendomme.

Revision af Uddannelsesklausulen og CSR-bilaget

ØKF har i 2024 revideret to af KK's kontraktklausuler, hhv. CSR-bilaget og Uddannelsesklausulen. Revisionen af CSR-bilaget er iværksat for at fjerne unødige dokumentationskrav til kommunens leverandører og lette KK's håndhævelse af krav til klima og miljø. Herudover indebærer den igangværende revision en opdatering og præcisering af bilagets materielle krav og leverandørens due diligence[1] forpligtelse. Hensigten er, at kravene i videst muligt omfang stemmer overens med de krav, som KK's leverandører i stigende grad vil møde i lovgivningen under EU's grønne pagt.

Revisionen af uddannelsesklausulen er iværksat for bl.a. at opdatere klausulens krav i overensstemmelse med den reviderede udbudslov fra 2022. Revisionen af uddannelsesklausulen indebærer også, at flere uddannelsestyper og opkvalificering omfattes af klausulens krav. Herudover indebærer revisionen en forenkling og standardisering af processer for dokumentation med tydelige dokumentationskrav, for at styrke håndhævelse og monitorering af klausulens krav.

De reviderede kontraktklausuler forelægges ØU i løbet af 2025.

Revideret model for udmøntning af klimapuljen

ØU godkendte den 10. december 2024 en revideret administrativ model for udmøntning af klimapuljen. Klimapuljens formål er at dække

[1] Due diligence refererer til en proces, hvor virksomheder identificerer, forebygger, mindsker og redegør for deres indvirkning på det omkringliggende samfund, samt sikre oprejsning når det er relevant (Dansk Industri).

meromkostninger dér, hvor det klimavenlige valg koster mere, på udvalgte udbud. Med den reviderede model udvides anvendelsesområdet og udvælgelseskriterierne for, hvilke projekter og udbud, som kan søge og modtage midler fra puljen. Klimapuljen kan både støtte projekter, der forventes at have en direkte klimaeffekt, projekter der er en forudsætning for en senere klimaeffekt, eller projekter der understøtter grøn innovation af kommunens forbrug. På sigt kan det også være projekter, der udspringer af initiativer i den kommende Klimastrategi 2035.

Økonomi
Sagen har ikke økonomiske konsekvenser.

Videre proces
Økonomiudvalget vil blive forelagt næste status i 2026.

Bilag
Bilag 1 – Status på indsatsområder 2024
Bilag 2 – Afvejninger mellem indkøbspolitikkens værdier i udbud
Bilag 3 – Status for arbejdet med Københavns Kommunes Indkøbspolitik for 2023
Bilag 4 – Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2023-2026

Indkøbspolitik 2023-26

Status 2024

KØBENHAVNS KOMMUNE

Effektiv indkøbsorganisation

Der er fokus på at være en effektiv indkøbsorganisation på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier og der arbejdes aktivt med værdiens indsatsområder.

Der er fortsat behov for at arbejde med indsatsområderne. Særligt indsatsområdet vedr. forbrugsstyring er under opstart.

Effektiviseringer fra udbud (mio. kr. 2024 p/l)

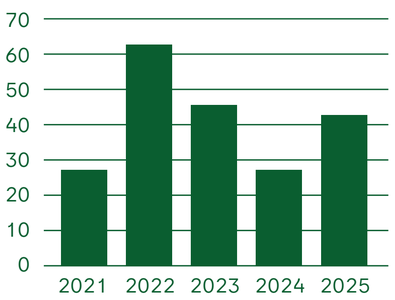

Figur 1: Viser effektiviseringer per budgetår. Effektiviseringerne opgøres i august måned. Dvs. et udbud der er gennemført i perioden september-august 2023/2024 vil indgå i 2025-tallet. Udviklingen er svingende, da det varierer år for år hvilke udbud der gennemføres og dermed hvilke effektiviseringer der kan hentes.

Total antal udbud

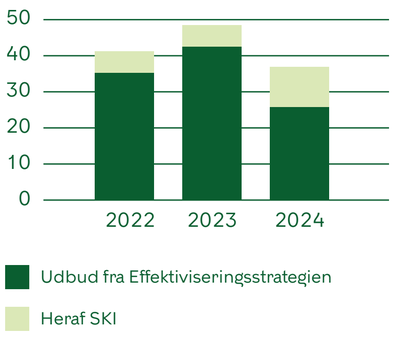

Figur 2: Viser antallet af tværgående udbud per år der indgår i effektiviseringsstrategien. Udviklingen er svingende, da det varierer år for år hvor komplekse og tidskrævende de enkelte udbudsområder er.

Indsatsområde	Status
→ Sikre, at indkøbsområdet fortsat bidrager til effektiviseringer. Vi vil arbejde med indkøbsdata for at systemunderstøtte udbud og indkøb samt have fokus på indkøbsmønstre og -spend.	Der arbejdes systematisk med at indkøbsområdet skal bidrage til effektiviseringer på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Effektiviseringerne varierer år for år, men der er i gennemsnit fundet over 40 mio. kr. i effektiviseringer de seneste 5 år (se figur 1). Som en del af effektiviseringscasen Fremtidens Indkøb skal kontraktstyring bidrage med effektiviseringer fra 2025. Dette arbejder er opstartet i 2024.
→ Arbejde fokuseret med information til virksomheder og dialog med leverandører.	Der arbejdes med området på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, hvor der løbende afholdes markedsdialoger, statusmøder og andre typer af virksomhedsinddragelse. Bl.a. har BIF en hjemmeside henvendt til leverandører vedr. udbud af beskæftigelsesydelser.
→ Videreudvikle indkøbssystemet med fokus på brugervenlighed for indkøberne og teknisk understøttelse, så vi kan sikre god kontraktstyring, klimaopgørelser mv.	Der er tværgående enighed om, at der er et forbedringspotentiale i KK's samlede indkøbsproces hvad angår brugervenlighed. For at imødegå problemerne har ØKF i 2024 etableret et program for brugervenlighed og procesoptimering, som skal skabe varige forbedringer. Løsningerne skal implementeres i samarbejde med alle forvaltningerne.
→ Arbejde med brugerdialog og inddragelse af slutbrugere på udvalgte områder, så vores indkøb tilrettelægges med et borger- og medarbejderperspektiv.	Der arbejdes med brugerdialog og inddragelse af slutbrugere på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, mhp. at inddrage brugerperspektivet både ift. indkøbere, borgere og brugere.
→ Øge compliance af vores indkøbsaftaler gennem en høj grad af anvendelse af indkøbssystemet.	Der arbejdes systematisk med at øge compliance og anvendelsen af indkøbssystemet på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Siden aftalecompliance blev implementeret i 2021, har compliance været støt stigende, men siden juli 2024 er der oplevet et lille fald (se figur 3).
→ Prioritere samarbejdet om de forpligtende indkøbsaftaler i Staten og Kommunernes Indkøbsfællesskab (SKI). Vi vil deltage i arbejdsgrupperne og påvirke indkøbsaftalerne i en retning, så de stemmer overens med Københavns Kommunes ønsker og krav, blandt andet til social og miljømæssig bæredygtighed.	Der er fokus på at prioritere samarbejdet om forpligtende SKI-aftaler på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, og der arbejdes systematisk med indsatsområdet. Der har været en årlig stigning i antallet af SKI-udbud og i 2024 har KK tilsluttet sig 10 SKI-aftaler, som er 4 aftaler mere end året før (se figur 2). Antallet af tilsluttede SKI-aftaler varierer dog år for år, som følge af hvilke aftaleområder SKI udbyder. Forvaltninger og indkøbskategorier anvender SKI-aftaler og deltager i forskellige SKI-fora bl.a. arbejdsgrupper om forbedring af indkøbsaftaler.
→ Sikre effektiviseringer og bæredygtighed ved at arbejde med forbrugsstyring på relevante indkøbsområder.	Arbejdet med forbrugsstyring på relevante indkøbsområder har en sporadisk karakter, men det vurderes at indsatsområdet er modnet betydeligt ift. sidste års status. Flere forvaltninger og indkøbskategorier meddeler, at de arbejder strategisk med forbrugsstyring, bl.a. i ØKF og TMF. Der er fortsat behov for at styrke indsatsen, så arbejdet sker systematisk på tværs af alle forvaltninger og indkøbskategorier.

Aftalecompliance over tid

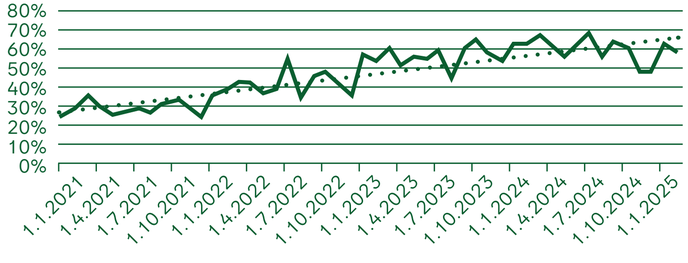

Figur 3: Viser aftalecompliance for hele KK over tid. Aftalecompliance opgøres som det beløb af det samlede indkøb, der er indkøbt hos aftaleleverandører divideret med det samlede beløb for indkøb hos alle leverandører på udvalgte artskonti. Tendenslinjen viser den lineære udvikling for aftalecompliance over tid.

— Aftalecompliance beløb

• • • Tendenslinje

Reduceret klimaaftryk

Der er fokus på at reducerer klimaaftrykket fra indkøb på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier og der arbejdes aktivt med indsatsområderne byggeri, fødevarer og transport.

Københavns Kommune kan ikke indfri ambitionerne ved alene at indkøbe mere klimavenligt. Der er behov for at købe mindre ind, samt udvikle nye værktøjer og styringsgreb ift. at reducere kommunens klimaaftryk fra indkøb.

Det videre arbejde med værdien, herunder reduktion af Københavns Kommunes samlede klimaaftryk fra indkøb, er forankret i den kommende Klimastrategi og Klimahandleplan.

Indsatsområde	Status
→ Reducere klimaaftrykket gennem kommunens indkøb. Med afsæt i en baseline for klimaftrykket af kommunens indkøb udvikles en reduktionsstrategi, som sætter retningen for, hvordan vi opnår en reduktion. Reduktionsstrategien skal baseres på løbende udbygning af indkøbsdata og emissionsfaktorer, og der skal iværksættes indsatser på de indkøbsområder, der har de største potentialer.	Målsætninger om reduktion af KK's klimaaftryk fra indkøb fastlægges i en kommende Klimastrategi 2035 og klimahandleplan 2026-2028, som ØKF og TMF i koordination og samarbejde udvikler. Kommunens indkøbsorganisation har i 2024 identificeret 25 reduktionsinitiativer på tværs af indkøbsområder, som skal reducere klimaaftrykket fra indkøb. Figur 4 viser co2-aftrykket per borger i KK, samt reduktionsbehovet frem mod 2035.
→ Reducere klimaaftrykket fra indkøb af fødevarer	Der arbejdes med reduktion af klimaaftrykket fra fødevarer på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Arbejdet tager udgangspunkt i KK's Mad- og Måltidsstrategi. Der stilles krav til private leverandører af madservice om, at lave handleplaner for klimareduktion af måltider til kommunens borgere. Derudover arbejder BUF strategisk med at sænke kødforbruget. Fra 2021 til 2023 er forbruget af rødt kød falder med ca. 16% (se figur 5)
→ Reducere klimaaftrykket fra byggerier. Der arbejdes mod emissionsfrie bygge- og anlægspladser samt reduktion af klimaaftrykket fra byggematerialer.	Der arbejdes med at reducere klimaaftrykket fra byggerier ved bl.a. at stille krav om fossil- og så vidt muligt emissionsfrie arbejdsmaskiner i alle projekter fra 1. juli 2025. Der arbejdes aktivt med reduktion af CO_2-udledning fra byggerier, både i kraft af stramninger i lovgivningen og i kraft af BR's beslutning om DGNB-certificering af byggerier. Derudover arbejdes der med en række udviklingsprojekter inden for cirkulær økonomi med henblik på at sænke CO_2-udledningen.
→ Reducere klimaaftrykket fra transport. Vi vil fortsat kun indkøbe eldrevne køretøjer til egen flåde, og vi vil stille endnu højere krav til leverandører om at anvende grønne transportmidler, når det er muligt. Desuden vil vi undersøge muligheden for at etablere samordnet varetransport/omlastecentraler.	Der pågår et arbejde med grønne køretøjer på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der er en klar opfattelse i indkøbsorganisationen af, at markedet har rykket sig i forhold til muligheden for at stille krav om grønne køretøjer i udbud. Afsøgning af muligheden for grønne køretøjer er en fast del af markedsdialogen og i nogle udbud er f.eks. el-drevne køretøjer indskrevet som et konkurrenceparameter eller krav.

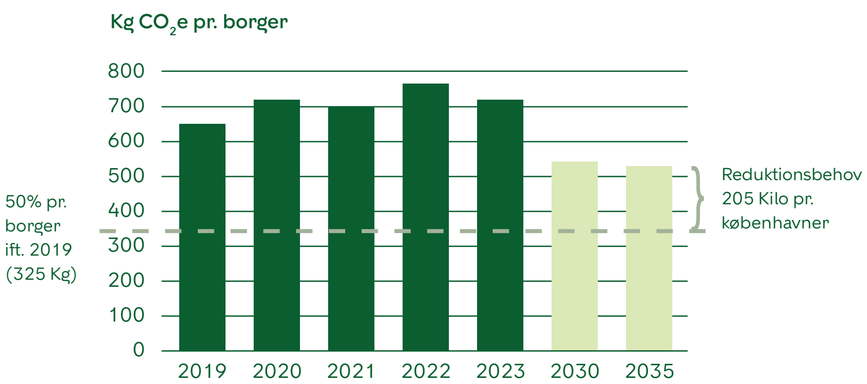

Figur 4: Viser den samlede udledning af CO_2 per borger i KK fra indkøb fra 2019 til 2023 samt den forventede udledning per borger i 2030 og 2035, hvis der ikke implementeres yderligere CO_2-reducerende tiltag i kommunen, og de globale udledninger udvikler sig som forventet. Den stiplede linje er målsætningen om 50% reduktion i CO_2 udledning per borger i 2035 ift. 2019, der arbejdes med i Klimastrategien 2035.

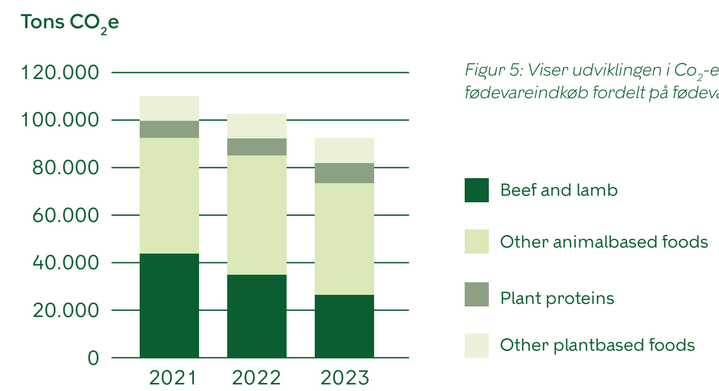

Figur 5: Viser udviklingen i Co_2-emission fra fødevareindkøb fordelt på fødevarekategorier.

Ansvarlige arbejdsvilkår

Arbejdet med at sikre ansvarlige arbejdsvilkår er etableret og udbredt på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, og indsatsområderne vedr. de sociale klausuler og CSR-bilaget indgår i driften af indkøbsområdet. Københavns kommune har i 2024 revideret to af kommunens kontraktklausuler, hhv. CSR-bilaget og Uddannelsesklausulen, og klausulerne forelægges ØU i april 2025.

Overtrædelsesprocenten

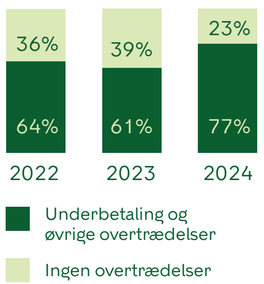

Figur 6 (overtrædelsesprocent): Viser udviklingen i andelen af kontroller, hvor der er fundet en overtrædelse af klausulkravene (overtrædelsesprocent). Indsatsteamet arbejder risikobaseret og en høj overtrædelsesprocent er et udtryk for et fokuseret tilsyn dér, hvor der er risiko for overtrædelser.

Efterbetalingskrav efter år

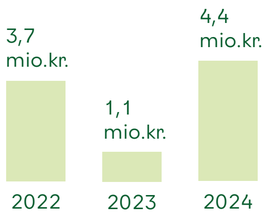

Figur 7 (efterbetaling): Figuren viser det samlede krav om efterbetaling af medarbejdere pr. år, som er fremsat på baggrund af gennemførte kontroller af medarbejdernes løn og konstateret underbetaling.

Indsatsområde	Status
→ Sikre at alle, der arbejder for kommunens leverandører, har ordentlige arbejdsforhold og løn. Vi vil anvende sociale klausuler, herunder arbejdsklausulen, fortsætte social dumping-indsatsen og gennemføre systematisk opfølgning på leverandørers arbejdspladser.	Arbejdet med indsatsen mod social dumping er veletableret og udbredt på tværs af indkøbskategorier og forvaltninger. Alle forvaltninger og indkøbskategorier benytter de politisk bestemte paradigmer, og vedlæggelse af de obligatoriske sociale klausuler er en integreret del af kommunens udarbejdelse af kontrakter med leverandører. Indsatsteamet mod social dumping gennemfører kontroller af kommunens sociale klausuler, særligt arbejdsklausulen og uddannelsesklausulen. I 2024 fandt indsatsteamet underbetaling og øvrige overtrædelser i 77% af deres dokumentkontroller (se figur 6) og har stillet krav om efterbetaling af underbetalte medarbejdere på i alt 4,4 mio. kr. (se figur 7). Derudover er der i 2024 udarbejdet en revision af uddannelsesklausulen, som forelægges ØU i april 2025.
→ Undersøge, hvordan kommunen kan sikre jobs til dem, der har brug for en ekstra hånd til at komme ind på arbejdsmarkedet. I arbejdet med kommunens klausuler vil vi undersøge mulighederne for at stille krav til leverandører om ansættelse af mennesker med handicap, i fleksjob mv.	Der er i 2024 udarbejdet vejledninger til den nye beskæftigelsesklausul, og klausulen er implementeret i de sociale klausulers rammeværk og i relevante forvaltningernes arbejde. I den nuværende politiske bevilling er der ikke afsat midler til systematisk håndhævelse af kravene i beskæftigelsesklausulen.
→ Sætte fokus på ansvarlige arbejdsvilkår, når Kommunen anvender fleksibel arbejdskraft som for eksempel begrænsede ansættelser og freelancere.	Der stilles krav om ansvarlige arbejdsvilkår i relevante udbud.
→ Arbejde aktivt og risikobaseret med det nye CSR-bilag, herunder kravene til overholdelse af menneske- og arbejdstagerrettigheder samt klima- og miljø.	Arbejdet med indsatsområdet er etableret og der gennemføres årligt 2-4 udenlandske kontroller med afsæt i CSR-bilaget. I 2024 er der lavet en revision af bilaget som forventes at blive forelagt ØU i april 2025. Det reviderede ESG-bilag (tidligere CSR-bilaget), er opdateret ift. stigende rapporteringskrav, der følger EU's Green Deal, som kommunens leverandører er omfattet af.
→ Fortsætte fokus på ansvarlige skatteforhold hos leverandører.	KK har underskrevet Charter for Skattelyfri Kommuner og deltager aktivt i samarbejdet. I 2024 er der gennemført en kontrol i regi af CSR-bilaget, der havde til hensigt at sikre en leverandørs implementering af egen-reguleringsmekanismer, der forebygger svig og korruption.
→ Udbrede ID-kort med forpligtende kontraktkrav til relevante større byggerier, for eksempel skoler og daginstitutioner.	I 2024 blev udviklingen af ID-kortsystemet færdigt og implementeret. I de politiske forhandlinger om Budget 2025 blev parterne enige om at videreføre driften af ID-kortordningen i kampen mod social dumping samt at implementere ID-kortklausuler på anlægsprojekter uden adgangskontrol. Som led i arbejdet med ID-kortet, fremlægges der i 2025 en mindre revision af klausulen til politisk behandling.
→ Sikre forsat samarbejde om arbejdsvilkår med kommuner, andre offentlige institutioner, interesseorganisationer samt arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.	Der arbejdes strategisk med indsatsområdet og i 2024 blev vilkårene for Hovedstadssamarbejdet opdateret, med henblik på at gøre det lettere for andre kommuner at tiltræde samarbejdet. Derudover er det med revisionen af Hovedstadssamarbejdet blevet muligt at tilkøbe kontrol af andre klausuler end arbejdsklausulen.

Miljømæssig bæredygtighed

Der arbejdes med miljømæssig bæredygtighed på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier.

Der er fælles fokus på indsatsområderne vedr. miljømærker og Det Grønne Opslagsværk imens der arbejdes med en række forvaltningsspecifikke indsatsområder i de enkelte forvaltninger og indkøbskategorier.

Der er fortsat potentiale til at udvikle arbejdet med indsatsområderne, særligt er der behov for bedre dataunderstøttelse ift. opgørelser af miljømærkede indkøb.

Miljømærkede produktområder fordelt på kategorier

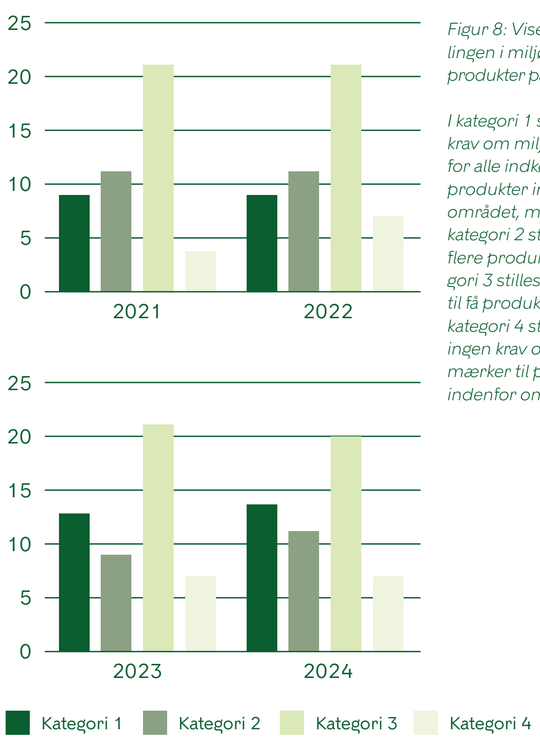

Figur 8: Viser udviklingen i miljømærkede produkter på markedet.

I kategori 1 stilles der krav om miljømærker for alle indkøbte produkter indenfor området, mens der er i kategori 2 stilles krav til flere produkter. I kategori 3 stilles krav til få produkter og i kategori 4 stilles der ingen krav om miljømærker til produkter indenfor området.

Indsatsområde	Status
→ Indkøbe miljømærkede produkter og tjenesteydelser på de områder, hvor det er muligt. Vi vil også bidrage til at udvikle markedet for miljømærkede produkter, ved at indgå i samarbejder om markedsinvolvering.	Der arbejdes med forskellige indsatser i forvaltningerne og kategorierne ift. indkøb af miljømærkede produkter, og der stilles krav i de udbud hvor det vurderes relevant. Der har været en udvikling over årene, hvor der er flere produktgrupper som er kommet i kategori 1 (se figur 8), hvilket betyder, at der stilles krav om miljømærker for alle indkøb indenfor området. En central udfordring er fortsat, at der mangler en dataunderstøttet løsning til visning og opgørelse af kommunens indkøb af miljømærkede produkter.
→ Fremme cirkulære indkøbskrav og sætte fokus på produkters livscyklus. De varer kommunen indkøber, skal så vidt muligt kunne adskilles, repareres, genanvendes eller affaldssorteres korrekt. Vi vil blandt andet sætte fokus på inventar og emballage.	Cirkulære indkøbskrav og genanvendelse er et fokusområde på tværs af indkøbskategorier og forvaltninger. F.eks. arbejder BIF med at have øget fokus på, at brugt inventar genanvendes gennem KK Genbrugslager. Byggeri København benytter etablerede indkøbsløsninger, hvor der stilles cirkulære indkøbskrav, og de arbejder med cirkulær økonomi hvor design til adskillelse, genanvendelse og renovering er i fokus. KIT har igangsat et projekt, der skal sikre en ensartet og tværgående proces for afskaffelse af udtjent hardware på bæredygtig vis.
→ Fremme miljømæssig bæredygtighed ved at anvende markedsdialog ved udbud, hvor det er muligt og værdiskabende. Markedsdialogen skal afdække, hvor det giver mening i forhold til markedet at bruge miljøkrav både som minimumskrav og konkurrenceparameter.	Arbejdet med at fremme miljømæssig bæredygtighed gennem markedsdialog ved udbud pågår på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der er et øget fokus på brug af markedsdialogen med det formål at implementere flere grønne krav i forbindelse med udbud.
→ I endnu højere grad tage livscyklusbetragtninger med i kommunens udbud og indkøb. Vi vil arbejde med kompetenceløft og vidensdeling samt understøtte, at de relevante medarbejdere har de nødvendige udbudsjuridiske kompetencer. Desuden vil vi udbrede kendskabet til relevante værktøjer og vejledninger, herunder Det Grønne Opslagsværk.	Der er fortsat et potentiale i at arbejde mere med levetidsbetragtninger og understøtte et løft af kompetencer indenfor bæredygtighed blandt ledere og slutbrugere, som træffer beslutning om indkøb. Der er fokus på indsatsområdet i flere forvaltninger og indkøbskategorier, og stadigt flere anvender og bidrager til at kvalificere Det Grønne Opslagsværk.
→ Understøtte at medarbejdere som foretager konkrete indkøb, har viden og kompetencer til at træffe bæredygtige valg.	To gange årligt udbyder ØKF et uddannelsesforløb i Bæredygtigt Indkøb, der har til formål at styrke bevidsthed og kompetencer om bæredygtigt indkøb hos ledere og slutbrugere. Som led i det strategiske arbejde med forbrugsstyring, er indkøbsorganisationen i gang med at lave en brugeranalyse, der skal kortlægge behovet for kompetenceløft.
→ Foretage bæredygtige fødevareindkøb som understøtter økologisk og klimavenlig fødevareproduktion. Vi vil desuden have særligt fokus på at sikre sæsonmæssig diversitet, råvarer fra friland og mindsket madspild.	Arbejdet med at fremme bæredygtige fødevareindkøb er veletableret på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier, der foretager fødevareindkøb. Der er indarbejdet skarpe krav til økologi, sæsonbestemt frugt og grønt, samt krav om at undgå indkøb af frugt og grønt der er dyrket i drivhuse. Derudover arbejdes der med at sænke madspild på tværs af kommunen. Kravene indarbejdes også løbende i kommunens forpagtningsaftaler.
→ Have fokus på genbrug og genanvendelse af materialer i kommunes byggeprojekter.	Der arbejdes med genbrug og genanvendelse af byggematerialer i de forvaltninger og indkøbskategorier, hvor det er relevant. KEJD arbejder med et projekt om genanvendelse af flere byggematerialer i vedligeholdelses- og renovationsopgaver. I den forbindelse har KEJD indhentet viden om barrierer og potentialer for genbrug samt iværksat samarbejder på tværs af KEJD med TMF og Teknologisk Institut omkring udarbejdelse af værktøjer. I forhold til byggeri arbejdes der fortsat med en fast procedure i opstarten af alle projekter, hvor det skal vurderes, om der er mulighed for at indarbejde cirkulære krav, ligesom der arbejdes med cirkulær økonomi i størstedelen af porteføljen.

Partnerskaber og innovation

Der arbejdes i nogen grad med partnerskaber og innovative løsninger i kommunens forvaltninger og indkøbskategorier, og fokusset kan styrkes.

Området er komplekst, og der kan fremadrettet arbejdes med løsninger, der kan skabe fælles fokus og kompetencer ift. indsatsområderne.

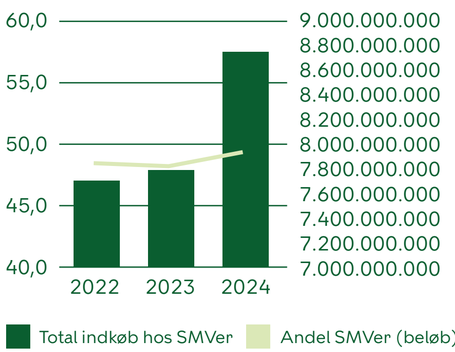

Figur 9: Viser det samlede beløb indkøb hos små- og mellemstore virksomheder fordelt på år, samt hvor stor en andel køb hos små- og mellemstore virksomheder udgør af KK's samlede indkøbsvolume

Socialøkonomiske virksomheder

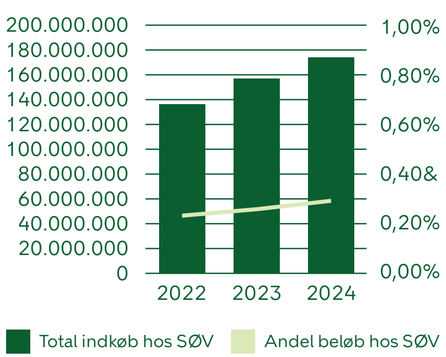

Figur 10: Viser det samlede beløb indkøb hos socialøkonomiske virksomheder fordelt på år, samt hvor stor en andel køb hos social-økonomiske udgør af KK's samlede indkøbs-volume. Bemærk at stigningen i den samlede andel af indkøb hos socialøkonomiske virksomheder er marginal, da den samlede indkøbsvolume hos socialøkonomiske virksomheder er lav ift. KK's samlede indkøb.

Indsatsområde	Status
→ Undersøge om kommunen stiller de højst mulige krav til miljø og innovation, som markedet kan leve op til. Derfor vil vi fortsat have markedsdialog i forbindelse med relevante udbud.	Høje krav til miljø og innovation er i fokus i flere forvaltninger og indkøbskategorier. Markedsdialogen bruges til at afdække hvad markedet kan levere og til at undersøge hvor ambitiøse krav der kan stilles i forbindelse med udbud.
→ Understøtte, at SMV'er og socialøkonomiske virksomheder kan byde ind på kommunens opgaver, for eksempel ved at udbud deles op i mindre dele og at udbudsmateriale og -proces gøres så enkelt og let tilgængeligt som muligt.	Der arbejdes med indsatsområder i flere forvaltninger og indkøbskategorier, hvor der er fokus på at understøtte SMV'er og socialøkonomiske virksomheders mulighed for at byde ind på kommunens opgaver. Der har, fra 2023 til 2024, været en stigning i kommunens indkøb hos SMV'ere (se figur 9) og en mindre stigning i andelen af indkøb hos socialøkonomiske virksomheder (se figur 10). I KK's Erhvervsstrategi 2024 er der fokus på at sikre gode rammevilkår for små erhvervsdrivende og socialøkonomiske virksomheder. ØKF har derudover udarbejdet internt materiale til udbudsfaglige medarbejdere for at fremme øget deltagelse af disse virksomhedstyper i kommunens udbud. Der er eksempler på, at udbud deles op i mindre dele og at udbud tilrettelægges med disse virksomheder for øje.
→ Have fokus på arbejdet med innovation både internt, gennem dialog med leverandører samt via de rette udbudsformer. Vi vil derfor understøtte, at relevante medarbejdere har de nødvendige kompe-tencer til at indgå i OPP- og OPI-samarbejder.	Der pågår innovationsprojekter i nogle dele af indkøbsorganisationen, men der er ikke en fælles koordineret indsats.
→ Indgå i partnerskaber om indkøb, blandt andet KL's indkøbsdata-samarbejde, Procura+, Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) og SKI.	Der deltages i indkøbssamarbejder i de forvaltninger og indkøbskategorier, hvor det er relevant. Blandt andet deltager BUF aktivt i POGI som tovholder for fødevaregruppen.
→ Indgå i OPP'er for at bidrage til udviklingen af innovative og brugervenlige løsninger.	Indsatsområdet er endnu ved at tage form og der arbejdes sporadisk med at udvikle innovative løsninger via OPP'er. Der er etableret enheder i SUF og TMF, som arbejder systematisk med innova-tion og partnerskaber, mens BUF indgår i partnerskaber og samarbejder ift. fødevarer. Copenhagen Solutions Lab i TMF arbejder med at understøtte forretningen i deres ønske om at udvikle innovative løsninger via. partnerskaber med det private. De øvrige forvaltninger arbejder i mindre grad med at indgå i strategiske partnerskaber eller med innovation ift. indkøb

Bilag 2 – Afvejninger mellem indkøbspolitikkens værdier i udbud

Sagsfremstilling
I forbindelse med ØU's behandling af sagen "Status for arbejdet med Københavns Kommunes indkøbspolitik for 2023" blev der efterspurgt eksempler på afvejninger mellem økonomi og andre hensyn i indkøbspolitikken ifm. udbud. ØKF har indhentet en række eksempler fra forvaltningerne og indkøbskategorierne. Der kan udledes to overordnede fund: 1) at der foretages afvejninger mellem de forskellige hensyn i indkøbspolitikken (klassiske afvejninger), og 2) at ressourcer kan afhjælpe afvejningerne, således at flere hensyn i indkøbspolitikken kan tilgodeses (ressourcer og prioriteringer).

Overordnet kan det konkluderes, at der i udbudsprocessen løbende foretages afvejninger mellem de forskellige hensyn i indkøbspolitikken, og at der i hver udbudsproces søges at finde en balance mellem de forskellige hensyn. Der foretages en faglig vurdering fra udbud til udbud, hvor der gennem markedsdialog og inddragelse af ressourcepersoner fra forvaltningerne vurderes, hvordan udbudsmaterialet bedst muligt kan skrues sammen for at tilgodese så mange af indkøbspolitikkens indsatsområder som muligt.

I det følgende gennemgås en række eksempler på disse afvejninger.

Ad 1) Klassiske afvejninger mellem økonomi og de øvrige værdier
Størstedelen af eksemplerne vedrører afvejninger i klassisk forstand mellem økonomiske effektiviseringer og bæredygtighed. De viser, at selvom der arbejdes med at stille grønne krav, kan der være betydelige udfordringer og omkostninger forbundet hermed. Det kan påvirke beslutningen om, hvorvidt og hvordan sådanne krav kan implementeres i udbud.

Eksemplerne viser, at der i sådanne udbud primært lægges vægt på den økonomiske bundlinje og de omkostningsrelaterede faktorer. Bæredygtighed, inddragelse af små- og mellemstore virksomheder samt socialøkonomiske virksomheder fremgår også som et vigtigt parameter og hensyn, men det er de økonomiske overvejelser, der primært styres efter.

Eksempler på klassiske afvejninger:
<u>Udbud af kloakservice, ØKF</u>
I forbindelse med udbud af kloakservice var der under markedsdialog med leverandørerne overvejende enighed om, at det ikke var muligt at implementere krav til grønne køretøjer, dels af hensyn til markedets modenhed for udvikling af eldrevne spulevogne og

dels af hensyn til de store investeringer, som leverandørerne skulle foretage, virksomhedernes størrelser taget i betragtning. Der var kun én leverandør, der kunne imødekomme et krav til eldrevne spulevogne. Leverandøren havde dog kun én eldreven spulevogn, hvis batteri kunne løbe seks timer uden opladning. Der var derfor ikke garanti for, at den pågældende spulevogn til enhver tid ville være tilgængelig for Københavns Kommunes (KK) opgaveløsning.

På baggrund af markedsdialogen blev det vurderet, at krav til grønne køretøjer reelt ikke var et muligt krav at stille i udbuddet. Kravet ville være væsentligt fordyrende og indsnævre konkurrencen. Som følge heraf blev krav til grønne køretøjer udeladt fra udbuddet, og der blev i stedet lagt vægt på at fremme adgangen til udbuddet for mikro-, små- og mellemstore virksomheder.

Udbud af renovation, ØKF

I forbindelse med udbud af en renovationsopgave, blev det afsøgt, om der kunne stilles krav til eldrevne skraldevogne. Et krav om eldrevne skraldevogne viste sig at være op til 30 pct. fordyrende samtidigt med at batterierne havde en begrænset holdbarhed ift. opgaveløsningen. Desuden ville det være nødvendigt med en meget lang implementeringstid, da der var lang leveringstid på de eldrevne skraldevogne. Det var tiltænkt, at aftalen skulle løbe op til 7 år og det var derfor usikkert, om klimapuljen kunne dække meromkostningerne i hele aftaleperioden.

Projektet endte med at blive lukket, da opgaven blev hjemtaget til ARC. Det blev vurderet, at der var synergieffekter ved at lade ARC varetage opgaven, da de i forvejen varetog renovation for TMF på husholdningsaffald. ARC kunne løse opgaven til en god pris og samtidig implementere eldrevne skraldevogne.

Udbud af fagentrepriser, ØKF

Ved genudbuddet af fagentrepriser i 2024 valgte man at opdele kommunen i fem geografiske distrikter af varierende størrelser. Hvert distrikt blev konkurrenceudsat og efterfølgende tildelt én fagentreprenør indenfor syv klassiske håndværksfag[1].

Distriktsopdelingen er valgt for at tilgodese små- og mellemstore virksomheder, og for rent driftsmæssigt at sikre en lokal forankring. For at garantere leveringssikkerhed indgår alle leverandører indenfor samme fag i en kaskadeordning, hvor der er en rangering fra første- til femteleverandør[2].

Tildelingen af aftalerne er baseret på en afvejning mellem økonomi og kvalitet. Kvalitetshensynet omfatter blandt andet et konkurrenceparameter vedrørende grønne køretøjer, hvor leverandører, der anvender grønne køretøjer, opnår højere scores end dem, der ikke gør. Derudover indebærer kvalitetshensynet en vurdering af leverandørernes

[1] De syv klassiske håndværksfag omfatter: El, vvs, tømrer, maler, murer, gulv og glarmester.

[2] Indenfor gulvfaget er der kun én konditionsmæssig tilbudsgiver.

organisation og evne til at udføre opgaverne på tilfredsstillende vis. Leverandørerne har også konkurreret på både time- og materialepriser.

Sammenfattende har man i udbuddet vurderet, hvordan der kan stilles de højeste krav til miljø, klima og brugervenlighed, samtidig med at små og mellemstore virksomheder tilgodeses, og at der opnås økonomiske besparelser samt sikres høj kvalitet i opgaveløsningen. Den økonomiske besparelse ved udbuddet er endnu ikke endeligt beregnet, men det forventes, at der kan opnås besparelser på cirka 5 pct. af prisen i forhold til den tidligere aftale.

Ad 2) Ressourcer og prioriteringer
Et andet fund der går igen i eksemplerne på afvejninger relaterer sig til udbud inden for højt specialiserede områder, såsom indkøbskategorierne 'Fødevarer' og 'Køretøjer og Materiel'. Begge kategorier administreres, kontraktstyres og udbydes af deres respektive fagforvaltninger, nemlig Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) og Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF). Udbuddene er karakteriseret ved, at der ikke er foretaget afvejninger af økonomiske effektiviseringer på bekostning af miljømæssige krav eller omvendt, da områderne har fået tilført ressourcer og er blevet politisk prioriteret.

BUF beskriver, hvordan de, med udgangspunkt i Mad- og Måltidsstrategien, har arbejdet med en kulturændring, som er forankret i hele organisationen, særligt blandt medarbejdere, der arbejder direkte med fødevarer og mad. Strategien er finansieret via to puljer: Madkvalitetsmidlerne på 10,5 mio. kr. årligt i varig bevilling, samt Udviklingsmidlerne fra budgetaftalen for 2020, hvor der er afsat i alt 17,2 mio. kr. for perioden 2020-2023. Målet har været at integrere dagsordener som økologi, madspildsreduktion og klimaansvarlighed som en naturlig del af det daglige arbejde. Ved at prioritere mindre kød, flere bælgfrugter og grøntsager samt madlavning fra bunden har BUF formået at holde omkostningerne nede og samtidig reduceret CO_2-aftrykket.

I TMF fremhæves de midler, der med budgetaftalen for 2023 er afsat til at omstille personbiler, minibusser, fejemaskiner mv. til eldrevne køretøjer. Midlerne medfører, at TMF kan stille højere krav til grønne køretøjer i deres udbud, uden at skulle tage højde for eventuelle meromkostninger. Markedet påvirkes positivt, så leverandører får incitament til at investere i grønne køretøjer**,** hvilket modner markedet gennem TMF's markedsdialoger. TMF kan derfor undgå at foretage en afvejning mellem klima-, miljø- og arbejdsmiljøkrav og økonomi**,** når de udbyder køretøjer**,** grundet de tilførte ressourcer**.**

Eksempler på ressourcer og prioriteringer:
<u>Udbud i indkøbskategorien Fødevare, BUF</u>
I arbejdet med fødevareudbud har BUF haft fokus på mere end bare effektiviseringer og overholdelse af bæredygtige krav. Som følge af arbejdet med Mad- og Måltidsstrategien har BUF arbejdet med en dyb kulturændring, der er forankret i hele organisationen, særligt blandt medarbejdere, der arbejder direkte med fødevarer og mad. Målet har været at integrere dagsordener såsom økologi, madspildsreduktion og klimaansvarlighed som en naturlig del af det daglige arbejde, så det ikke opleves som ekstra opgaver, men som kerneværdier, der styrker praksis og den bæredygtige profil. Et eksempel som kan

fremhæves, er da der i 2001 blev besluttet at starte omlægningen af fødevareindkøb fra konventionelt til 90 % økologiske fødevare uden at øge køkkenernes budget.

Dette har kommunen opnået gennem skræddersyede rådgivningsforløb til køkkenerne, som nu tilbereder grønnere mad i overensstemmelse med kostrådene, uden at gå på kompromis med de specifikke mål-gruppebestemte ernæringsbehov og med omtanke for klimaet. Ved at prioritere retter med mindre kød og flere bælgfrugter og grøntsager samt mere madlavning fra bunden, holdes omkostningerne nede samtidig med, at CO_2-aftrykket reduceres.

Kategorien har også taget værdikæden i betragtning for at mindske madspild. Ved at tænke i helheder og samarbejde med køkkenerne og leverandørerne har kategorien fundet løsninger, der både fremmer bæredygtighed og sænker omkostningerne, samtidig med at der støttes op om en grønnere fødevareproduktion. Med den kommende Mad- og Måltidsstrategi i sigte har kategorien flere nye tiltag, der kan styrke bæredygtigheden yderligere.

Udbud i indkøbskategorien Køretøjer og Materiel, TMF
TMF har fået tilført midler med budgetaftalen for 2023 til at omstille personbiler, minibusser, fejemaskiner mv. til eldrevne køretøjer. Dette betyder, at en afvejning ikke foretages, men at markedets modenhed til at leve op til kravene vurderes i markedsdialogen forud for udbuddet. Markedet påvirkes positivt, så leverandører får incitament til at investere i grønne køretøjer. Dette medvirker til, at markedet modnes yderligere på området og omkostningerne til grønne køretøjer i fremtiden vil falde.

Udbud vedr. elbusser - Omstilling af personbefordring fra fossildrift til nulemission, ØKF
I forbindelse med udbud af busser til personbefordring blev det undersøgt, om der var mulighed for at omstille fra fossildrift til nulemission vha. elbusser. Projektet blev dog vanskeliggjort af, at en omstilling ville betyde en forskydning i leverandørernes omkostningsstruktur, da elbusser er dyrere at indkøbe, men billigere at drive (el er billigere end diesel). Problematikken bestod i, at ligevægtspunktet, hvor den samlede omkostning for elbusser begynder at blive lavere end dieselbusser, først findes omkring år 7. Dvs. at i de første 6 år vil det, samlet set, bedre kunne betale sig for leverandørerne at udbyde dieselbusser ud fra en omkostningsbetragtning. Dette gør det vanskeligt for branchen at udbyde elbusser, da udbud typisk har en varighed på to år, med mulighed for forlængelse på yderligere to år. Det er derfor meget risikabelt for leverandørerne med en langsigtet investering i elbusser, hvis de ikke vinder gentagende udbud.

Der er flere muligheder for KK ift. at mitigere denne risiko for leverandørerne. En mulighed er at acceptere længere kontrakter uden opsigelsesmulighed eller alternativt arbejde med en exit-betaling, hvis KK opsiger kontrakten. Dermed flyttes risikoen fra leverandøren til KK. En anden mulighed er at benytte værktøjer til at afhjælpe risici hos leverandørerne f.eks. ved at gøre brug af KK's klimapulje.

I 2023 og 2024 blev der afsat midler fra KK's klimapulje til at mitigere den ovenfor beskrevne afvejningen mellem et økonomisk hensyn og hensynet til klimaet ifm. indkøb af

busser til udflytterkørsel. Her blev der givet midler fra klimapuljen til at finansiere merom-kostningen ved at omlægge hhv. 10 og 8 udflytterruter fra dieseldrevne til eldrevne bus-ser. Eksemplet viser, at klimapuljen har kunne afhjælpe en vanskelig afvejning mellem et økonomiske hensyn og et hensyn til CO_2-reduktion, ved at tilføre midler til området.

ØKF Kontor for Koncernøkonomi og Indkøb (2392)
Økonomiforvaltningen

Indstilling

Til Økonomiudvalget

Status for arbejdet med Københavns Kommunes Indkøbspolitik for 2023-2026

18-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 11681

Dokumentnummer i F2
5626734

Sagsnummer eDoc
2024-0203954

Sagsbehandler
Louise Skovbo Petersen
Ditte Dalgaard

Resumé
Med vedtagelsen af Københavns Kommunes indkøbspolitik blev det besluttet, at Økonomiudvalget skal orienteres årligt om arbejdet med indkøbspolitikken. Status for 2023 viser, at der arbejdes aktivt med indkøbspolitikken på tværs af kommunen, men at der samtidigt er indsatsområder, der endnu ikke er indfriet. Status viser desuden, at det er svært at finde balance mellem at opnå effektiviseringer og samtidig leve op til indkøbspolitikkens andre værdier.

Indstilling
Økonomiforvaltningen indstiller over for Økonomiudvalget,

1. at status på Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2023-2026 (bilag 1) tages til efterretning,
2. at status på skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer (bilag 2) tages til efterretning,
3. at status på miljømærkede indkøb (bilag 3) tages til efterretning.

Problemstilling
Ved vedtagelsen af Københavns Kommunes indkøbspolitik for 2023-2026 fremgik det, at Økonomiudvalget årligt vil blive orienteret om arbejdet med indkøbspolitikken.

Indkøbspolitikken sætter den overordnede ramme for hele kommunens arbejde med indkøbsområdet og implementeres af alle forvaltninger, enheder, institutioner,medarbejdere og indkøbskategorier. Indkøbskategorierne er ansvarlige for kommunens tværgående udbud samt realisering af indkøbseffektiviseringer. Indkøbskategorier organiseres på tværs af forvaltninger med én forvaltning som kategoriejer. Eksempler på indkøbskategorier er fødevarer, varekøb til sundhedsområdet, vej og park samt konsulentydelser.

Sagsfremstilling
Økonomiforvaltningen har været i dialog med forvaltninger og indkøbskategorier om status på arbejdet med indkøbspolitikken. Tabel 1

nedenfor viser en overordnet status på arbejdet med de fem værdier i indkøbspolitikken. Af bilag 1 fremgår en mere detaljeret status for arbejdet med hver enkelt af de 30 indsatsområder.

Tabel 1: Status på arbejdet med indkøbspolitikken 2023

Indkøbsværdi	Overordnet status
Effektiv indkøbsorganisation *Vi er en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje.*	Der er fælles fokus på værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der arbejdes aktivt med indsatsområderne under værdien. Der arbejdes med at videreudvikle kommunens indkøbssystem, -processer og - organisering, så de bedre kan understøtte den strategiske dagsorden på indkøbsområdet samt øge brugervenligheden. Der er fortsat behov for at arbejde med indsatsområderne. Særligt indsatsområdet vedr. forbrugsstyring er under opstart.
Reduceret klimaaftryk *Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk.*	Der er fokus på værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der arbejdes aktivt med indsatsområderne byggeri, fødevarer og transport. Klimaaftrykket fra kommunens fødevareindkøb er nedbragt med 25 procent siden 2018. Dermed har kommunen nået sit mål om at reducere fødevarernes klimaaftryk med 25 procent inden 2025. Det videre arbejde med værdien, herunder reduktion af Københavns Kommunes samlede klimaaftryk fra indkøb, vil kræve udvikling og koordinering. Københavns Kommune kan ikke indfri ambitionerne ved alene at indkøbe mere klimavenligt. Der er behov for at købe mindre ind, samt udvikle nye værktøjer og styringsgreb ift. at reducere kommunens klimaaftryk fra indkøb.
Ansvarlige arbejdsvilkår *Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår hos alle leverandører.*	Arbejdet med værdien er etableret og udbredt på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Arbejdet med indsatsområderne som omhandler de standardiserede kontrakter vedr. obligatoriske sociale klausuler og CSR-bilaget indgår i driften af indkøbsområdet. Bevillingen til arbejdet med social dumping er med behandlingen af ØU's budgetbidrag den 23. april blevet forlænget med fire år. Arbejdet med andre indsatsområder vedr. ID-kort og kontraktklausul for beskæftigelse af ledige personer og personer med handicap er igangsat. Bevillingen til ID-kort ophører med udgangen af 2024. Der udarbejdes et budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2025.
Miljømæssig bæredygtighed	Der arbejdes aktivt med værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier.

Vi indkøber miljømæssigt bæredygtigt, og vi påvirker aktivt markedet via efterspørgslen på miljøvenlige produkter.	Der er fælles fokus på indsatsområderne vedr. miljømærker og Det Grønne Opslagsværk imens der arbejdes med andre indsatsområder på forskellig vis i de enkelte forvaltninger og indkøbskategorier. Der er fortsat potentiale til at udvikle arbejdet med indsatsområderne.
Partnerskaber og innovation *Vi arbejder med partnerskaber, innovation og udvikling af nye bæredygtige løsninger.*	Der arbejdes i nogen grad med værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Arbejdet med værdien kan styrkes. Arbejdet med værdien er komplekst, og der kan fremadrettet arbejdes med løsninger, der kan skabe fælles fokus og kompetencer.

Det fremgik med vedtagelsen af indkøbspolitikken, at der er mulighed for at fastsætte nye mål for politikken i løbet af perioden. Økonomiforvaltningen vurderer på baggrund af dialogen med forvaltningerne og indkøbskategorierne, at der ikke pt. skal sættes nye mål. Det skyldes, at flere af indsatsområderne i politikken fortsat mangler at blive indfriet, særligt ift. offentlig-private partnerskaber, innovation og reduceret klimaaftryk fra indkøb.

<u>Afvejning af indkøbsværdier og opfyldelse af effektiviseringsmåltal</u>
Effektiviseringscasen Fremtidens Indkøb bidrager med den bagvedliggende organisering af Københavns Kommunes indkøbsorganisation og adresserer flere af indsatsområderne under værdien "Effektiv indkøbsorganisation". Implementeringen af Fremtidens Indkøb understøtter dermed implementeringen af indkøbspolitikken.

På tværs af forvaltninger og indkøbskategorier fylder det i arbejdet med indkøbspolitikken, at opnå en balance mellem at indkøbet skal bidrage til at opnå de samlede effektiviseringsmåltal og samtidig bidrage til de øvrige værdier.

De seneste års udvikling af indkøbsområdet har betydet, at indkøbsorganisationen er organiseret til og fokuseret på at finde effektiviseringer og dermed frigive ressourcer til den øvrige drift. Måltallet fra investeringscasen Fremtidens Indkøb er 40 millioner kr. årligt frem mod 2029.

I mange udbud er der derfor hovedsageligt fokus på effektiviseringer, imens der samtidigt stilles flest muligt krav til bæredygtighed, klimaaftryk, innovation mm. Der foretages altså en konkret afvejning af markedets modenhed, samt kommunens indkøbsværdier og effektiviseringsmåltal i hvert udbud. Det har indflydelse på arbejdet med alle værdierne og særligt værdien 'reduceret klimaaftryk'.

En anden udfordring, der fylder i indkøbsorganisationen, er rekruttering og fastholdelse af medarbejdere til udbuds- og kontraktstyring. Med

implementeringen af Fremtidens Indkøb, er der derfor etableret et særskilt spor vedrørende mobilisering.

Særligt fokus i 2023

Ved vedtagelsen af indkøbspolitikken var der særligt politisk fokus på hhv. miljømærker, klimaaftryk fra kommunens indkøb, innovation og offentlig-private partnerskaber. Derfor har Økonomiforvaltningen indhentet viden fra forvaltningerne om innovation og partnerskaber til baggrund for en kommende sag til Økonomiudvalget. Økonomiudvalget forelægges ultimo 2024 en sag om, hvorledes Københavns Kommune kan styrke arbejdet medoffentlig-private partnerskaber og arbejde mere med innovation i kommunens indkøb.

Der er i hele indkøbsorganisationen fokus på at udvikle medarbejdernes kompetencer hvad angår bæredygtighed via Københavns Kommunes interne uddannelse i bæredygtige indkøb. Uddannelsen, som også udbydes fremadrettet, giver kompetencer, der kan bringes i spil i udbud og indkøb.

Desuden har Økonomiforvaltningen afdækket muligheder i udbudsreglerne, for at tilrettelægge udbud, så de kan understøtte socialøkonomiske virksomheders deltagelse i kommunens udbud. Der bliver udbredt viden internt i kommunen, som kan betyde, at flere enkeltstående udbud kan tilrettelægges med denne virksomhedstype for øje. Økonomiforvaltningen gør dog opmærksom på, at mulighederne ikke kan tages i anvendelse i samtlige udbud.

Udvalgte initiativer frem mod budget 2025 og frem mod næste status på indkøbspolitikken

Indkøbs- og forbrugshierarki

For at konkretisere arbejdet med politikkens målsætninger om miljømæssig bæredygtighed og reduceret klimaaftryk, vil Økonomiforvaltningen i samarbejde med indkøbsorganisationen etablere et indkøbs- og forbrugshierarki for kommunens indkøb inden næste års status til Økonomiudvalget. Indkøbs- og forbrugshierarkiet kan ligne det, der fremgår af Kommunernes Landsforenings (KL) fælleskommunale indkøbsstrategi 2024-2030. Hierarkiet har til formål at guide til at gentænke indkøb inden de foretages og tage stilling til alternativer til at købe nyt. Hierarkiet kan ligne nedenstående figur.

Figur 1: Eksempel på indkøbs- og forbrugshierarki

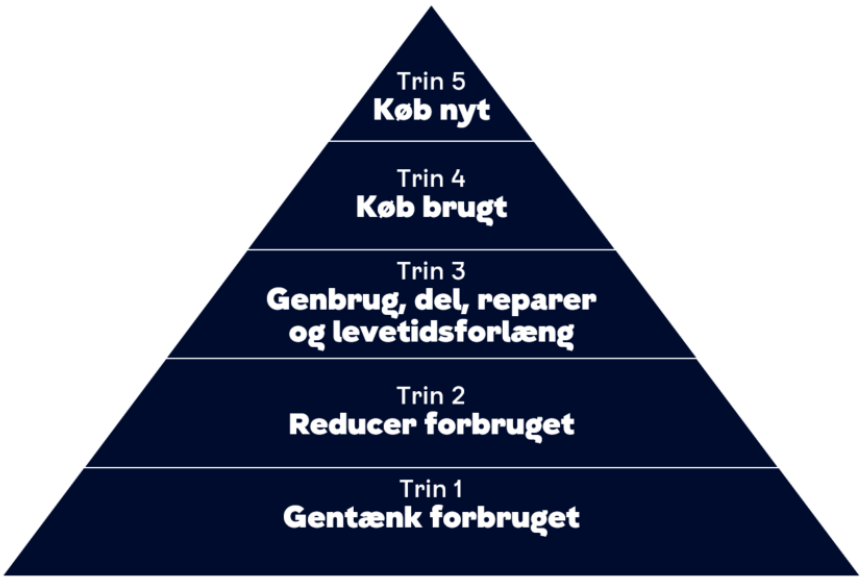

Note: Hierarkiet er inspireret af KL's illustration af et indkøbs- og forbrugshierarki fra KL's fælleskommunale indkøbsstrategi 2024-2030.

Social dumping og ID-kort på byggepladser
Københavns Kommune har siden 2011 sat ind mod social dumping med krav om fair løn- og arbejdsvilkår for medarbejdere, der løser opgaver for kommunen. Økonomiudvalget godkendte i juni 2024 at videreføre indsatsen mod social dumping med 6,5 mio. kr. årligt frem til 2028.

Som led i indsatsen mod social dumping på byggepladser, har KK igangsat arbejde med ID-kort, så både hovedleverandører og kommunens indsatsteam kan få overblik over medarbejdere og underleverandører i hele leverandørkæden. Der er udviklet et IT-system til registrering af medarbejdere og leverandører på kommunens byggepladser, samt to sociale klausuler til Københavns Kommunes kontrakter.

Bevillingen udløber i 2024 og der ikke taget stilling til bevillingsudløbet. Der udarbejdes et budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2025. Projektet kan ikke videreføres, hvis bevillingen ikke forlænges.

Orientering om status på skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer
Borgerrepræsentationen besluttede i 2019, at Københavns Kommune skal stille skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer og øge brugen af grønne køretøjer. Økonomiudvalget forelægges årligt en orientering om indkøbsaftaler med krav om grøn leverandørtransport. Af bilag 2 fremgår det, at der er indgået kontrakter med grønne leverandørkøretøjer i 10 nye udbud i 2023. Merudgifterne ved at stille krav om grønne leverandørkøretøjer er delvist finansieret af klimapuljen. Det forventes, at der kan stilles krav om grønne køretøjer i 22 udbud i 2024.

Orientering om status på arbejdet med miljømærkede indkøb
Økonomiudvalget orienteres årligt om arbejdet med miljømærkede indkøb. Af bilag 3 fremgår det, at der i 2023 blev der afholdt markedsdialoger på indkøbsområderne kontorartikler og håndværkerydelser (gulve

og maling). Der arbejdes desuden på at forbedre datagrundlaget med henblik på at kunne opgøre miljømærkede indkøb med større sikkerhed.

Økonomi
Sagen har ikke økonomiske konsekvenser.

Videre proces
Økonomiudvalget vil blive forelagt næste status i 2025.

Økonomiforvaltningen sikrer, at der er synergi mellem ambitionerne i Indkøbspolitikken 2023-2026 og andre relevante strategier og politikker i Københavns Kommuner. Det gælder fx Erhvervsstrategi 2024, som blev vedtaget i april 2024 og den kommende Klimaplan 2035.

Bilag
Bilag 1: Status på Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2023-2026.
Bilag 2: Status på skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer.
Bilag 3: Status på miljømærkede indkøb.
Bilag 4: Københavns Kommunes Indkøbspolitik 2023-2026.

Indkøbspolitik 2023-26

Status 2023

KØBENHAVNS KOMMUNE

Effektiv indkøbsorganisation

Vi er en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje

Der er fælles fokus på værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der arbejdes aktivt med indsatsområderne under værdien. Der arbejdes med at videreudvikle kommunens indkøbssystem, -processer og -organisering, så de bedre kan understøtte den strategiske dagsorden på indkøbsområdet samt øge brugervenligheden. Der er fortsat behov for at arbejde med indsatsområderne. Særligt indsatsområdet vedr. forbrugsstyring er under opstart.

Indsatsområde	Status
→ Sikre, at indkøbsområdet fortsat bidrager til effektiviseringer. Vi vil arbejde med indkøbsdata for at systemunderstøtte udbud og indkøb samt have fokus på indkøbsmønstre og -spend.	Der er fælles fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Analyse af indkøbsdata-, mønstre- og adfærd anvendes forud for mange udbud og tilbudsindhentninger for at opnå de bedste priser og betingelser. Som en del af investeringscasen Fremtidens Indkøb skal kontraktstyring bidrage med effektiviseringer. Dette er nyt og under opstart.
→ Arbejde fokuseret med vores information til virksomheder og dialog med leverandører.	Der er fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Virksomheder og leverandører inddrages på forskellig vis forskellige steder i organisationen. Der gennemføres markedsdialoger ifm. konkrete udbud, afholdes løbende leverandørmøder, og der deltages i relevante branchearrangementer. BIF har fx en hjemmeside henvendt til leverandører vedr. udbud af beskæftigelsesydelser. I BUF har administrative fællesskaber fokus på dialog med leverandører om fakturaer.
→ Videreudvikle vores indkøbssystem med fokus på brugervenlighed for indkøberne og teknisk understøttelse, så vi kan sikre god kontraktstyring, klimaopgørelser mv.	Der er forbedringspotentiale i forhold til KK's indkøbssystem hvad angår brugervenlighed. Derfor igangsættes der i 2024 et program, der samler en række aktiviteter der skal adressere øget brugervenlighed i den samlede indkøbsproces i KK. Desuden har flere forvaltninger og indkøbskategorier fokus på brugervenlighed. Desuden har BUF har udvikelt en app, som implementeres i juli 2024, som indkøbere kan bruge til kontraktopfølgning og indrapportering af uhensigtsmæssigheder i leverancerne.
→ Arbejde med brugerdialog og inddragelse af slutbrugere på udvalgte områder, så vores indkøb tilrettelægges med et borger- og medarbejderperspektiv.	Der er fokus på brugerdialog på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Brugerdialog og -inddragelse tilgås på forskellig vis forskellige steder i organisationen. Der skelnes mellem inddragelse af indkøbere og slutbrugere og borgere.
→ Øge compliance af vores indkøbsaftaler gennem en høj grad af anvendelse af vores indkøbssystem.	Der er fælles fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der er generelt sket en centralisering og professionalisering af indkøbsfunktionen i KK, således at der er færre indkøbere i hver forvaltning, som alle er opmærksomme på kun at anvende indkøbsaftaler i Kvantum. Forvaltningerne laver tiltag ift. compliance, som skal sikre korrekt brug og prioritering af indkøbsaftaler. Øget aftalecompliance er samtidig ledelsesmæssigt forankret.
→ Prioritere samarbejdet om de forpligtende indkøbsaftaler i Staten og Kommunernes Indkøbsfællesskab (SKI). Vi vil deltage i arbejdsgrupperne og påvirke indkøbsaftalerne i en retning, så de stemmer overens med Københavns Kommunes ønsker og krav, blandt andet til social og miljømæssig bæredygtighed.	Der er fælles fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Forvaltninger og indkøbskategorierne anvender SKI-aftalerne og indgår i samarbejde med SKI om forbedring af indkøbsaftalerne, bla. ved at deltage i arbejdsgrupper forud for nye aftaler.
→ Sikre effektiviseringer og bæredygtighed ved at arbejde med forbrugsstyring på relevante indkøbsområder.	Dette indsatsområde er endnu ved at tage form. Der arbejdes sporadisk med forbrugsstyring i forvaltninger og kategorier. I forbindelse med investeringscasen Fremtidens Indkøb vil der blive igangsat arbejde med fokus på forbrugsstyring på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier.

Reduceret klimaaftryk

Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk

Der er fokus på værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der arbejdes aktivt med indsatsområderne byggeri, fødevarer og transport.

Det videre arbejde med værdien, herunder reduktion af KK's samlede klimaaftryk fra indkøb, vil kræve udvikling og koordinering.

Københavns Kommune kan ikke indfri ambitionerne ved alene at indkøbe mere klimavenligt. Der er behov for at købe mindre ind, samt udvikle nye værktøjer og styringsgreb ift. at reducere kommunens klimaaftryk fra indkøb.

Indsatsområde	Status
→ Reducere klimaaftrykket gennem kommunens indkøb. Med afsæt i en baseline for klimaftrykket af kommunens indkøb udvikles en reduktionsstrategi, som sætter retningen for, hvordan vi opnår en reduktion. Reduktionsstrategien skal baseres på løbende udbygning af indkøbsdata og emissionsfaktorer, og der skal iværksættes indsatser på de indkøbsområder, der har de største potentialer.	Målsætning for KK's klimaaftryk fra indkøb samt reduktionsstrategi fastlægges med den kommende Klimaplan 2035. KK's indkøbsorganisation har i 2023 identificeret forslag til klimabesparende initiativer indenfor hver indkøbskategori, som der kan følges op på fremadrettet. Foreløbige beregninger viser, at den samlede reduktion af klimaaftryk vurderes at være begrænset.
→ Reducere klimaaftrykket fra indkøb af fødevarer.	Der er fokus på dette indsatsområde på tværs af de forvaltninger og indkøbskategorier, der foretager fødevareindkøb. Arbejdet tager udgangspunkt i KK's Mad- og Måltidsstrategi. Klimaaftrykket fra kommunens fødevareindkøb er nedbragt med 25 procent siden 2018. Dermed har kommunen nået sit mål om at reducere fødevarernes klimaaftryk med 25 procent inden 2025.
→ Reducere klimaaftrykket fra byggerier. Vi vil arbejde mod emissionsfrie bygge- og anlægspladser samt reduktion af klimaaftrykket fra byggematerialer.	Der er fokus på dette indsatsområde – både i forhold til nybyggeri samt renovering og vedligehold. Hvad angår nybyg, stiller bygningsreglementet krav til bygningers klimaaftryk, ligesom KK's byggeri over 20 mio. kr. bæredygtighedscertificeres (DGNB). Fokus vil blive fastholdt og skærpet fremadrettet. De mere klimavenlige materialer og tilgange til byggeriet vil ofte være dyrere, og der er et løbende fokus på kravene til byggeriet over for finansiering.
→ Reducere klimaaftrykket fra transport. Vi vil fortsat kun indkøbe eldrevne køretøjer til egen flåde, og vi vil stille endnu højere krav til leverandører om at anvende grønne transportmidler, når det er muligt. Desuden vil vi undersøge muligheden for at etablere samordnet varetransport/omlastecentraler.	Der er stærkt fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Flere indkøbskategorier beskriver at markedet har rykket sig, og at det er muligt at stille flere krav til grønne køretøjer. Muligheden for grønne køretøjer er en fast del af markedsdialogen, og alt efter typen af køretøj, er krav om eldrevne køretøjer en del af konkurrencen.

Ansvarlige arbejdsvilkår

Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår hos alle leverandører

Arbejdet med værdien er etableret og udbredt på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Arbejdet med indsatsområderne som omhandler de standardiserede kontrakter vedr. obligatoriske sociale klausuler og CSR-bilaget indgår i driften af indkøbsområdet.

Bevillingen til arbejdet med social dumping er med behandlingen af ØU's budgetbidrag den 23. april blevet forlænget med fire år. Arbejdet med andre indsatsområder vedr. ID-kort og kontraktklausul for beskæftigelse af ledige personer og personer med handicap er igangsat. Bevillingen til ID-kort arbejdet ophører med udgangen af 2024. Der udarbejdes et budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2025.

Indsatsområde	Status
→ Sikre at alle, der arbejder for kommunens leverandører, har ordentlige arbejdsforhold og løn. Vi vil anvende sociale klausuler, herunder arbejdsklausulen, fortsætte social dumping-indsatsen og gennemføre systematisk opfølgning på leverandørers arbejdspladser.	Arbejdet med indsatsområdet er etableret og udbredt på tværs af indkøbskategorier og forvaltninger. Alle forvaltninger og indkøbskategorier benytter de politisk bestemte paradigmer, herunder CSR-bilaget, ved kontraktindgåelse og avendelse af de obligatoriske klausuler er en integreret del af udbud og tilbudsindhentning. CSR-enheden gennemfører 600 kontroller årligt hos leverandører. Den aktuelle social dumping indsats har bevillingsudløb i 2024.
→ Undersøge, hvordan kommunen kan sikre jobs til dem, der har brug for en ekstra hånd til at komme ind på arbejdsmarkedet. I arbejdet med kommunens klausuler vil vi undersøge mulighederne for at stille krav til leverandører om ansættelse af mennesker med handicap, i fleksjob mv.	Borgerrepræsentationen vedtog i 2023 en kontraktklausul for beskæftigelse af ledige personer og personer med handicap. Arbejdet med indsatsområdet er derfor under opstart. I 2024 er der udarbejdet en vejledning til klausulen.
→ Sætte fokus på ansvarlige arbejdsvilkår, når Kommunen anvender fleksibel arbejdskraft som for eksempel begrænsede ansættelser og freelancere.	Der stilles krav om ansvarlige arbejdsvilkår i relevante udbud.
→ Arbejde aktivt og risikobaseret med det nye CSR-bilag, herunder kravene til overholdelse af menneske- og arbejdstagerrettigheder samt klima- og miljø.	Arbejdet med indsatsområdet er etableret. Indsatsteamet der arbejder med CSR-bilaget foretager årligt kontroller på baggrund af en risikovurdering, som indeholder parametre som indkøbsvolumen, produktionsland, mv. Indsatsteamet gennemfører årligt 2-4 internationale kontroller, og gennemfører endvidere kontroller af både Menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og anti-korruption/ good governance.
→ Fortsætte fokus på ansvarlige skatteforhold hos leverandører.	KK har underskrevet Charter for skattelyfri kommuner, og deltager aktivt i samarbejdet. Endvidere gennemfører Bæredygtige Indkøb kontroller om anti-korruption og good governance i regi af CSR-bilaget.
→ Udbrede ID-kort med forpligtende kontraktkrav til relevante større byggerier, for eksempel skoler og daginstitutioner.	Der er igangsat arbejde med indsatsområdet. ID-kortet er under udvikling i samarbejde med KMD. ID-kortet forventes klar til udruldning på byggepladser medio 2024. Den aktuelle indsats har bevillingsudløb i 2024. Der udarbejdes et budgetnotat til forhandlingerne om Budget 2025.
→ Sikre forsat samarbejde om arbejdsvilkår med kommuner, andre offentlige institutioner, interesseorganisationer samt arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.	Der arbejdes fortsat med indsatsområdet. KK har et bredt samarbejde med andre interessenter i markedet, herunder arbejdsmarkeds parter, interesseorganisationer og andre relevante foreninger. KK har endvidere en samarbejdsaftale med fire omegnskommuner, om støtte til gennemførelsen af kontrolindsatser i forhold til arbejdsklausulen i disse kommuner. KK forventer at udvide samarbejdet i 2024. BUF har desuden etableret en national udbudjuridisk fødevaregruppe, som deler viden om krav til arbejdsvilkår i rammeaftaler til eksempelvis primærproduktionen.

Miljømæssig bæredygtighed

Vi indkøber miljømæssigt bæredygtigt, og vi påvirker aktivt markedet via efterspørgslen på miljøvenlige produkter

Der arbejdes aktivt med værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier.

Der er fælles fokus på indsatsområderne vedr. miljømærker og Det Grønne Opslagsværk imens der arbejdes med andre indsatsområder på forskellig vis i de enkelte forvaltninger og indkøbskategorier.

Der er fortsat potentiale til at udvikle arbejdet med indsatsområderne.

Indsatsområde	Status
→ Indkøbe miljømærkede produkter og tjenesteydelser på de områder, hvor det er muligt. Vi vil også bidrage til at udvikle markedet for miljømærkede produkter, ved at indgå i samarbejder om markedsinvolvering.	Der er fælles fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der er fokus på at stille krav til miljømærke i udbuddene, når det er muligt. Desuden er miljømærkning gjort tydeligere i kommunens indkøbssystem, således at det er nemmere for kommunens indkøbere at træffe miljørigtige valg, når de handler ind.
→ Fremme cirkulære indkøbskrav og sætte fokus på produkters livscyklus. De varer kommunen indkøber, skal så vidt muligt kunne adskilles, repareres, genanvendes eller affaldssorteres korrekt. Vi vil blandt andet sætte fokus på inventar og emballage.	Der er fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Der arbejdes med indsatsområdet på forskellig vis i de enkelte forvaltninger og indkøbskategorier. Som eksempel stiller BUF krav til emballage og sortering i udbud. Affaldsområdet i TMF fungerer som sparringspartner internt og for øvrige forvaltninger ift. plast, emballage og tekstil. Indkøbskategorien Køretøjer og Materiel vil fremadrettet undersøge mulighederne for at stille krav til leverandører om genanvendelse af dele til køretøjer og materiel. KFF har fokus på at tilrette/opgradere skriveborde, fremfor at købe nye.
→ Fremme miljømæssig bæredygtighed ved at anvende markedsdialog ved udbud, hvor det er muligt og værdiskabende. Markedsdialogen skal afdække, hvor det giver mening i forhold til markedet at bruge miljøkrav både som minimumskrav og konkurrenceparameter.	Der er stærkt fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbskategorier. Markedsdialog er en fast del af udbudsprocessen. Mange tager afsæt i Det Grønne Opslagsværk.
→ I endnu højere grad tage livscyklusbetragtninger med i kommunens udbud og indkøb. Vi vil arbejde med kompetenceløft og vidensdeling samt understøtte, at de relevante medarbejdere har de nødvendige udbudsjuridiske kompetencer. Desuden vil vi udbrede kendskabet til relevante værktøjer og vejledninger, herunder Det Grønne Opslagsværk.	Dette indsatsområde er i fokus i flere forvaltninger og indkøbskategorier. Forvaltninger og indkøbskategorierne overvejer løbende, hvordan deres områder kan udbydes med større vægt på såvel grønne som økonomiske levetidsbetragtninger. Flere anvender samt bidrager til at kvalificere Det Grønne Opslagsværk. Der er potentiale for at arbejde mere med livscyklusbetragtninger og udbudsjuridiske kompetencer.
→ Understøtte at medarbejdere som foretager konkrete indkøb har viden og kompetencer til at træffe bæredygtige valg.	Der er fokus på dette indsatsområde på tværs af forvaltninger og indkøbkategorier. Der er fokus på, at der i udbudsprocessen skal skabes rammer for, at de varer og tjenesteydelser, der er tilgængelige i KK's indkøbssystem, er udvalgt ift. de mest bæredygtige løsninger. Desuden har mange indkøbere været på KK's interne uddannelse i Bæredygtige Indkøb. Uddannelsen udbydes frem mod 2026.
→ Foretage bæredygtige fødevareindkøb som understøtter økologisk og klimavenlig fødevareproduktion. Vi vil desuden have særligt fokus på at sikre sæsonmæssig diversitet, råvarer fra friland og mindsket madspild.	Der er fokus på dette indsatsområde på tværs af de forvaltninger og indkøbskategorier, der foretager fødevareindkøb. Arbejdet tager udgangspunkt i KK's Mad- og Måltidsstrategi.
→ Have fokus på genbrug og genanvendelse af materialer i kommunes byggeprojekter.	Der er igangsat et projekt med henblik på at genanvende flere byggematerialer i KEJD's renoverings- og vedligeholdelsesopgaver. Der er fokus på dette indsatsområde – både i forhold til byggeri samt renovering og vedligehold. Hvad angår nybyggeri, er det fast procedure i opstarten af alle projekter, at det vurderes, om der er mulighed for at indarbejde cirkulære indsatser. Der arbejdes blandt andet med genbrug af betonelementer, besparelse af cement, stål og generelt med mere klimavenlige materialer.

Partnerskaber og innovation

Vi arbejder med partnerskaber, innovation og udvikling af nye bæredygtige løsninger

Der arbejdes i nogen grad med værdien på tværs af forvaltninger og indkøbskate gorier. Arbejdet med værdien kan styrkes.

Arbejdet med værdien er komplekst, og der kan fremadrettet arbejdes med løsninger, der kan skabe fælles fokus og kompetencer.

Indsatsområde	Status
→ Undersøge om kommunen stiller de højst mulige krav til miljø og innovation, som markedet kan leve op til. Derfor vil vi fortsat have markedsdialog i forbindelse med relevante udbud.	Indsatsområdet er i fokus i flere forvaltninger og indkøbskategorier.
→ Understøtte, at SMV'er og socialøkonomiske virksomheder kan byde ind på kommunens opgaver, for eksempel ved at udbud deles op i mindre dele og at udbudsmateriale og -proces gøres så enkelt og let tilgængeligt som muligt.	Dette indsatsområde er i fokus i flere forvaltninger og indkøbskategorier. Der er eksempler på opdelte udbud inden for flere områder og dynamiske indkøbssystemer. Desuden arbejdes der på at udbrede viden internt i indkøbsorganisationen vedrørende muligheder for at understøtte socialøkonomiske virksomheders deltagelse i Københavns Kommunes udbud.
→ Have fokus på arbejdet med innovation både internt, gennem dialog med leverandører samt via de rette udbudsformer. Vi vil derfor understøtte, at relevante medarbejdere har de nødvendige kompetencer til at indgå i OPP- og OPI-samarbejder.	Dette indsatsområde er endnu ved at tage form.
→ Indgå i partnerskaber om indkøb, blandt andet KL's indkøbsdatasamarbejde, Procura+, Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) og SKI.	Arbejdet med indsatsområdet er etableret og udbredt på tværs af indkøbskategorier og forvaltninger. Flere forvaltninger og indkøbskategorier har et tæt samarbejde med SKI.
→ Indgå i OPP'er for at bidrage til udviklingen af innovative og brugervenligeløsninger.	Dette indsatsområde er endnu ved at tage form. Der arbejdes sporadisk med strategiske partnerskaber og innovative løsninger i nogle forvaltninger og kategorier. Flere planlægger, at indsatsområdet vil blive prioriteret fremadrettet.

KS Miljømæssige Bæredygtige Indkøb (6802)
Økonomiforvaltningen

Bilag 2

Til Økonomiudvalget (ØU)

Status på skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer

04-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 3825

Dokumentnummer i F2
4863520

Sagsnummer eDoc
2024-0060638

Sagsbehandler
Ida Juul Pedersen

Resumé
Økonomiudvalget (ØU) orienteres årligt om arbejdet med at stille skærpede miljøkrav til grønne leverandørkøretøjer. Bilaget indeholder en liste over indgåede og forventede aftaler med krav til grønne leverandørkøretøjer. Herudover indgår en opdateret oversigt over markedets modenhed ift. grønne køretøjer. Bilaget er til orientering.

Sagsfremstilling
Borgerrepræsentationen (BR) besluttede i 2019, at Københavns Kommune skal stille skærpede miljøkrav til leverandørkøretøjer. Grønne køretøjer er defineret som el-, biogas- eller brintkøretøjer eller andre ikke-motoriserede transportmidler, fx cykler. ØU forelægges årligt en liste over indgåede og kommende aftaler med krav om grøn leverandørtransport samt en vurdering af markedets modenhed ift. grønne køretøjer, herunder en vurdering af hvorvidt kravet kan udvides til at omfatte yderligere kategorier af leverandørkøretøjer.

Denne orientering lægges i år ekstraordinært sammen med status på indkøbspolitikken, men vil fremover blive forelagt ØU som en del af Årsrapporten for Bæredygtige Indkøb.

Liste over nye og forventede aftaler
Der er i 2023 indgået kontrakter med grønne leverandørkøretøjer i 10 nye udbud. Det forventes, at der i 2024 stilles krav om grønne køretøjer i yderligere 22 udbud. Se tabel 1 og 2 for en detaljeret oversigt over eksisterende og kommende udbud.

Markedets modenhed ift. grønne køretøjer
Gennem bl.a. markedsdialog og sparring med indkøbskategorien Køretøjer og Materiel forankret i Teknik- og Miljøforvaltningen (TMF), vurderer Team Miljømæssigt Bæredygtige Indkøb i Koncernservice (KS) løbende, hvilke kategorier af køretøjer, der kan stilles skærpede miljøkrav indenfor.

Primo 2024 er markedet vurderet tilstrækkelig modent til at der kan stilles krav om grønne køretøjer til små transportvogne, vans og personbiler. Herudover vurderes markedet modent nok til at der kan stilles krav til turistbusser allerede i 2024, dog stadig med en meromkostning.

KS Miljømæssige Bæredygtige
Indkøb (6802)
2139 3249

Markedet for skraldebiler forventes at kunne betragtes som modent i 2025. Fremgangen i markedet er ikke stor nok til at udvide kravet til generelt at omfatte store varevogne og tunge køretøjer, da en udvidelse stadig kan føre til væsentligt højere priser og ringere konkurrencevilkår.

Markedets modenhed er illustreret i figur 1 nedenfor.

Figur 1. Opdateret oversigt over markedets modenhed ift. grønne køretøjer

Køretøjstype	2023	2024	2025	2026
Over 3.500 kg.				
Turistbusser				
Lastbil				
Varevogn mellem 3500 og 7500kg.				
Under 3.500 kg.				
Personbiler				
Vans*				
Varevogne*				
Minibusser				
Store varevogne m. komprimator*				
Transportvogne små *				

Lidt modent Modent Mere modent Meget modent

*En van er en personbil, der kan bruges som en lille varebil da bagsæderne kan tages ud. En varevogn er en kasse- eller ladvogn. Små transportvogne er på størrelse med golfbiler og har fx et lad. Store varevogne med komprimator er skraldebiler.

Tabel 1: Indgåede kontrakter med krav til grønne køretøjer i 2023

Forvaltning	Kontrakt	Kontraktstørrelse	Miljøkrav/tildelingskriterie
SUF	Levering af indkøbsordning	Anslået til 24 mio. over 4 år	Levering i grønne køretøjer er stillet som evalueringsparameter
SUF	Transport af hjælpemidler	20 mio. kr. over 4 år	Levering i grønne køretøjer er stillet som evalueringsparameter Vindende leverandør anvender 100% el-biler
TMF	Graffitirens	7.2 mio. kr. over 4 år	100% Grønne køretøjer under 3500kg. 33% Grønne køretøjer over 3500kg
TMF	Fortovsordning	89.676.728 kr. over 4 år.	100% Grønne køretøjer under 3500kg. 25% Grønne køretøjer over 3500kg

ØKF	Udflytter-kørsel	272 mio. kr. over 4 år	Krav om 100% grønne køretøjer på 10 udflytterruter fra 2025
ØKF	Specialkør-sel	350 mio. kr. over 4 år	Krav om grønne køretøjer er anvendt som evalueringsparameter på 4 ud af 13 delaftaler
ØKF	Trykkeri-ydelser	40 mio. kr. over 4 år	Krav om grønne køretøjer er anvendt som evalueringsparameter
ØKF	Blomster-buketter	6 mio. kr. over 4 år	Der er stillet krav om at benytte cykeltransport hvor det er muligt, samt at levering i bil sker med grønt køretøj
ØKF	Alarmpa-truljekørsler	8 mio. kr. over 4 år	Skærpede miljøkrav er anvendt som minimumskrav. Leverandøren har i kontrakten budt ind med kørsler på leverancer med grønne køretøjer efter følgende trappemodel: År 1: 40 procent År 2: 60 procent År 3: 80 procent År 4: 80 procent
ØKF	Service på brandmateriel	16 mio. kr. over 4 år	Skærpede miljøkrav er anvendt som minimumskrav. Leverandøren har i kontrakten budt ind med kørsler på leverancer med grønne køretøjer efter følgende trappemodel: År 1: 20 procent År 2: 40 procent År 3: 60 procent År 4: 80 procent
ØKF	Indvendig solaf-skærmning	12 mio. kr. over 4 år	Levering i grønne køretøjer er stillet som evalueringsparameter

Tabel 2: Forventede udbud med krav til grønne køretøjer i 2024

Forvaltning	**Udbud**	**Kontrakt-størrelse**	**Miljøkrav/tildelingskriterie**
BUF	Fødevarer – Kaffe	Kontrakt-størrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
BUF	Fødevarer - Centralkøkkener - Konventionelt kød	Kontrakt-størrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen

BUF	Fødevarer - Centralkøkkener - Mejeri	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
BUF	Fødevarer - Centralkøkkener - SMV	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
BUF	Fødevarer - Frisk Fisk	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
BUF	Fødevarer - Repræsentationsydelser	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
BUF	Små fødevareindkøb	50-60 mio. over 4 år	Grønne køretøjer forventes at bruges som evalueringsparameter
BUF	Svømmekørsel	37,8 mio. kr. over 6 år	Grønne køretøjer forventes at bruges som evalueringsparameter
SUF	Levering af Bleer	Ca. 13 mio. kr./år	Borger bestiller selv hos leverandør, der sender til borgere. Levering i grønne køretøjer er stillet som konkurrenceparameter
SUF	Levering af høretekniske hjælpemidler	ca. 900.000 kr./år	Borger bestiller selv hos leverandør, der sender til borgere. Levering i grønne køretøjer forventes at blive stillet som enten krav eller konkurrenceparameter
SUF	Levering af urologiske hjælpemidler	ca. 12 mio. kr./år	Borger bestiller selv hos leverandør, der sender til borgere. Levering i grønne køretøjer forventes at blive stillet som konkurrenceparameter
TMF	Vedligehold af køretøjer over 3.500 kg	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
TMF	Vejhjælp	Ukendt værdi over 2+1+1 år	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
ØKF	Cateringaftalen	20-25 mio. over 4 år	Levering i grønne køretøjer stilles som evalueringsparameter
ØKF	Delebil til medarbejdere	1-2 mio. kr. årligt (forventes øget	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen

		når aftalen implementeres og udbredes)	
ØKF	Fagentreprise	Forventet kontraktværdi er 1.2 mio. kr. over 4 år	I forbindelse med markedsdialog i udbudsprocessen skal det undersøges om der kan stilles skærpede krav til elektrikere og nye krav indenfor nye fagområder, f.eks. maler, tømrer m.fl.
ØKF	Vinduespolering	Forventet kontraktværdi er 9 mio. kr.	I nuværende aftaler er der allerede stillet skærpede krav til grønne køretøjer. I kommende aftaler vil der blive stillet yderligere skærpede krav, da det må forventes at markedet har udviklet sig positivt ift. grønne køretøjer
ØKF	Smedeydelser	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen
ØKF	Taxi	Estimeret til 2-5 mio. kr. årligt, men beløb er stadig usikkert	100% krav til grønne køretøjer
ØKF	Drift af ladestandere	Varierende aftaler	Fra 2024 er det et konkurrenceparameter om leverandøren byder ind med enten grønne køretøjer eller ej. Fra 2025 skal drift/service varetages af 100% grønne køretøjer
ØKF	Specialrengøring og rengøring af udenbys ejendomme	Kontraktstørrelse anslås i markedsdialogen	Muligheden for at stille skærpede krav til leverandørkøretøjer afdækkes i markedsdialogen

KS Miljømæssige Bæredygtige Indkøb (6802)
Økonomiforvaltningen

Bilag 3

Til Økonomiudvalget (ØU)

Status på miljømærkede indkøb

04-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 3825

Dokumentnummer i F2
4863520

Sagsnummer eDoc
2024-0060638

Sagsbehandler
Ida Juul Pedersen

Resumé
Økonomiudvalget (ØU) orienteres årligt om arbejdet med miljømærkede indkøb i Københavns Kommune (KK). Bilaget indeholder en status på arbejdet med miljømærker, en opsummering af markedsdialogerne i 2023, samt en opdateret version af kategoriseringen af indkøbskategorier i 2024. Bilaget er til orientering.

Sagsfremstilling
I august 2023 godkendte Borgerrepræsentationen (BR) en opdateret version af miljømærkeindsatsens rammer, der indebærer at ressourcerne fra 2024 og frem målrettes de områder, hvor der er størst potentiale for miljømærket indkøb, både ift. markedet og ift. kommunens egen adfærd. Herudover forelægges ØU årligt en opdateret version af miljømærkekategoriseringen.

Denne orientering lægges i år ekstraordinært sammen med en status på indkøbspolitikken, men vil fremover blive forelagt ØU som en del af Årsrapporten for Bæredygtige Indkøb.

Nye rammer for arbejdet med miljømærker
Miljømærkeindsatsen har foreløbigt resulteret i en opgørelse over det miljømærkede indkøb i kommunen. Der er dog store datamæssige begrænsninger ved opgørelsen, der gør at den endnu ikke bør anvendes som baseline for målsætninger for miljømærkede indkøb. I Koncernservice (KS) arbejdes der aktuelt på at forbedre datagrundlaget med henblik på at kunne opgøre det miljømærkede indkøb med større sikkerhed, hvilket også vil kunne bidrage til ambitionerne herom i Indkøbspolitikken.

Markedsdialoger 2023
Som følge af BR's beslutning fra 2017 om miljømærker i indkøb, orienteres ØU om de årligt afholdte markedsdialoger på udvalgte indkøbsområder.

I 2023 var indkøbsområderne Kontorartikler og Håndværkerydelser (Gulve og Maling) udvalgt til markedsdialog. Valget var baseret på aktualiteten i forhold til KK's udbudsplaner samt potentialet for at fremme udvalget af miljømærkede produkter på markedet og i KK's eget indkøb.

KS Miljømæssige Bæredygtige
Indkøb (6802)
2139 3249

Til markedsdialogen om kontorartikler var der i alt 31 deltagere. Dialogen tegnede et billede af et marked, der er på vej, men hvor ikke alle leverandører er klar til at tilbyde type-1 miljømærkede produkter, idet det kræver at underleverandørerne er i stand til at levere den dokumentation, som type-1 miljømærker kræver. Derudover efterspørger leverandørerne mere ensartede miljøkrav fra kommuner.

Til markedsdialogen om håndværkerydelser var der 40 deltagere, heriblandt entreprenører og ledende producenter af maling og gulve. Dialogen tegnede et billede af et marked for type-1 mærkede produkter, der er meget modent. For de små håndværkerydelser er det dog ressourcetungt at etablere en overkommelig dokumentationsproces for miljømærkede byggematerialer. For større bygge- og anlægsprojekter har København ambitiøse bæredygtighedskrav, som også inkluderer krav til miljømærkede byggematerialer.

Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) blev inddraget i markedsdialogerne og alle 21 kommunale medlemmer bakkede op om indsatsen. Det gjorde de ved at underskrive en støtteerklæring, der forpligter dem til at efterspørge miljømærkede maling og linoleumsgulve i deres entrepriseaftale, samt at efterspørge ambitiøse krav til miljømærker på SKI's udbud af rammeaftalen 50.55 Kontorartikler.

Kategorisering af indkøbskategorier 2024
Som en del af miljømærkeindsatsen er kommunens og SKI's indkøbskategorier inddelt i fire miljømærkningskategorier. I kategori 1-2 er der tilstrækkeligt med type-1 miljømærkede produkter og services til, at miljømærkning kan anvendes som krav eller tildelingskriterie i udbud. I kategori 3-4 er der få eller ingen miljømærkede produkter i indkøbskategorierne, og det skal derfor afklares ved markedsdialog, om miljømærkning kan anvendes som tildelingskriterium. Kategoriseringen opdateres årligt, så den afspejler markedets udbud af miljømærkede produkter og services.

I løbet af 2023 har udvalget af flere miljømærkede produkter udviklet eller ændret sig:

- *Gulve* er rykket fra kategori 2 til 1 og lagt sammen med *Linoleumsgulve*. Kategorien hedder nu *Gulve (ekskl. vinylgulve)*
- *Genopladelige batterier (AA og AAA)* er adskilt fra *Powerbanks* og er rykket fra kategori 2 til 1
- *Hobbymaling* er adskilt fra *Hobbyartikler* tilføjet fra kategori 2 til kategori 1.
- *Træ - Særligt holdbart* er rykket fra kategori 3 til kategori 2
- *Kantinestole* er adskilt fra *Konferencestole* i kategori 2 og lagt sammen med *Kontormøbler* i kategori 1 (SKI).
- *Konferencestole* er lagt sammen med *Møbler og inventar* i kategori 2 (SKI)
- *Engangsdialyseposer* er taget ud af kategoriseringen (SKI)

- *Medicinsk engangsudstyr (Engangskatetre)* er tilføjet til kategori 3 (SKI).

Som et nyt tiltag i Miljømærkeindsatsen har Bæredygtige Indkøb i 2023 tilføjet produktkategorier fra miljømærket TCO-certified til kategoriseringen. TCO-certified er et veletableret type-1 miljømærke, som fokuserer på IT- og Teleprodukter, hvilke Svanemærket og EU-blomsten i mindre grad dækker. Hermed tydeliggøres det, at udvalgte IT- og teleprodukter (*PC-Skærme, TV, Alt-i-en PCer, Bærbare PCer, Hovedtelefoner* og *Stationære PCer*) er omfattet af miljømærkeindsatsen og modenheden for de forskellige produktkategorier specificeres.

På næste side fremgår den samlede miljømærkekategorisering for 2024.

Kategorisering af indkøbskategorier

Baggrund for kategorisering af indkøbsområder
Borgerrepræsentationen besluttede i 2017, at Københavns Kommunes indkøb skal være miljømærkede, hvor udbuddet af miljømærkede produkter og services lever op til Kommunens indkøbsbehov. Kategoriseringen af indkøbskategorier er en oversigt over udviklingen på markedet for miljømærkede produkter og services inden for de indkøbsområder, der er relevante for Københavns Kommune. Oversigten dækker indkøbsområder, hvor der er udviklet kriterier for miljømærkning med Svanemærket, EU Ecolabel (EU Blomsten) eller TCO-certified, men Københavns Kommune anerkender også andre type 1-miljømærker, som følger den internationale standard ISO 14024.
Foruden Svanemærket og EU Ecolabel (EU Blomsten) findes flere type-1 miljømærker, heriblandt:

- Blauer Engel
- Ecomark Japan
- NF Environnement
- TCO-certified
- EPEAT Gold
- Natureplus
- GOTS
- Bra Miljöval
- Möbelfakta

Udover disse, findes en række andre type-1 miljømærker, som i mindre grad er relevante for Københavns Kommunes indkøb.
Er du i tvivl om et mærke er et type-1 miljømærke? Så kontakt csr@okf.kk.dk
Du kan læse mere om Københavns Kommunes retningslinjer for miljømærker i indkøb her.

Kategorisering af indkøbsområder
I de to tabeller nedenfor fremgår både produktkategorier, som kan indeholde flere produkter, samt enkeltprodukter. Kategoriseringen opdateres årligt og skal læses som et øjebliksbillede, da markedet for miljømærkede produkter løbende udvikler sig. Kategoriseringen er inddelt fra 1 til 4 afhængigt af, hvor udbredte produkter med Svanemærket eller EU Ecolabel er på det enkelte indkøbsområde. Der arbejdes på at udvide

kategoriseringen med flere miljømærker og i 2024 er type-1 miljømærket TCO-certified tilføjet og sortimentet af TCO-certified produkter har påvirket kategoriseringen. Produkter, hvor TCO-certified er det mest hyppige miljømærke, er markeret med dette ikon Andre miljømærker kan dog stadig være relevante, og ligeledes kan TCO være relevant ved andre produkter.

Kategori 1: Her er der mange licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal derfor stilles krav til miljømærker for alle indkøbte produkter i kategorien.

Kategori 2: Her er der flere licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal stilles krav til miljømærkning, hvor markedet for miljømærkede produkter opfylder kommunens indkøbsbehov.

Kategori 3: Her er der få licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal foretages markedsdialog for at afdække, om markedet er tilstrækkeligt udviklet til at anvende krav om miljømærke som tildelingskriterie. Krav til miljømærke skal anvendes som tildelingskriterie hvor dette er tilfældet.

Kategori 4: Her er der ingen licenshavere/produkter på markedet med miljømærkning. Der skal foretages markedsdialog for at afdække, om markedet er tilstrækkeligt udviklet til at anvende krav om miljømærke som tildelingskriterie. Krav til miljømærke skal anvendes som tildelingskriterie hvor dette er tilfældet.

Egne indkøbsområder 2024

Kategori 1 Mange produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Børne- og babyplejeprodukter (inkl. kosmetiske- og hygiejneprodukter) Børnebleer (natbleer fra 17-57 kg undtaget) Fuldspartel Gulve (ekskl. vinyl) Indendørsmaling og udendørsmaling Investeringsfonde Kantinedrift Linoleumsgulve Produkter til personlig pleje Rengøringsservice Tekstilservice (vaskerier) Tonerkassetter (recirkuleret og ikke på serviceaftaler) Vaske- og plejeprodukter til biler Vinduespolering
Kategori 2 Flere produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Bilvaskehaller Bomuldsbeklædning (fx 100% bomulds t-shirts og undertøj) Genopladelige batterier (AA og AAA) Hobbyartikler (Hobbymaling) Kemiske byggematerialer (lim og visse typer spartel og fugemasser) Legetøj af plast (fx sand, vand og rollespil) Madrasser til børn

	Smørremidler Træ - særlig holdbart (byggemateriale) Træbeskyttelse Udemøbler
Kategori 3 Få produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Babyprodukter med tekstil (køreposer) Bio-brændstof Byggematerialer (køkkener, døre) Bygge- og facadeplader Campingpladser Engangsservietter til tandlægebehandling Fladvarer Powerbanks Hobbyartikler (ekskl. hobbymaling) Kemiske byggematerialer (lak) Legepladsredskaber Legetøj (bl.a. cykler og trælegetøj) Let arbejdsbeklædning (fx kitler og bukser) Natbleer (17-57 kg) Rens af væskeskadet elektronik Renserier Skind og læder Sko og andet fodtøj Vækstmedier, jordforbedringsmidler og dæklag Yderdøre
Kategori 4 Ingen produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Andre overnatningsmuligheder (vandrehjem) Babyprodukter med tekstil (fx barnevogne) E-handelstransporter Grov arbejdsbeklædning Hygiejneprodukter (mundbind) Kaffetjenester Kompostbeholdere

Indkøbsområder på SKI-aftaler 2024

Kategori 1 Mange produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Engangsartikler og fødevareemballager (engangskrus af pap og kaffefiltre) Engangsbatterier Hygiejneprodukter (bleer, engangsvaskeklude og bind m.m.) Inkontinensprodukter (absorberende inkontinensprodukter) Kontormøbler (reoler, borde, kontorstole, skærmvægge, kantinestole) Kopi- og trykpapir Kosmetiske produkter (håndsæbe, cremer, shampoo og vådservietter m.m.) Levende lys Mad- og bagepapir Opvaske- og afspændingsmidler til maskinopvask Opvaskemidler til håndopvask Opvaskemidler til professionel maskinopvask PC-skærme Rengøringsmidler

	Rengøringsprodukter med mikrofiber Tekstilvaskemidler og pletfjernere Toiletpapir, køkkenruller, servietter, papirhåndklæder og lign. Tryksager, notesblokke og andre forædlede papirprodukter Vaskemidler til professionelt brug
Kategori 2 Flere produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Møbler og inventar (inkl. institutionsmøbler og konferencestole, ekskl. reoler, borde, kontorstole skærmvægge og kantinestole) Kontormaskiner (kopi- og multifunktionsmaskiner) Tømidler Alt-i-en PCer Bærbare PCer (Notebooks) Hovedtelefoner (Headsets) Stationære PCer (Desktops) TV
Kategori 3 Få produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	Engangsartikler og fødevareemballage (bl.a. tallerkner, skåle, fryseposer og fade samt engangskrus af andre materialer end pap) Medicinsk engangsudstyr (Engangskatetre) Hoteller Konferencesteder (uden overnatning) Kontorartikler (skriveredskaber)
Kategori 4 Ingen produkter og services med Svanemærket, EU Ecolabel eller TCO Certified	

Ansvarlige og bæredygtige indkøb til gavn for borgere og samfund

Indkøbspolitik 2023-2026

KØBENHAVNS KOMMUNE

Indhold

Indledning 3

Københavns Kommunes fem indkøbsværdier 4

- Effektiv indkøbsorganisation 6
- Reduktion af klimaaftryk 7
- Ansvarlige arbejdsvilkår 8
- Miljømæssig bæredygtighed 9
- Partnerskaber og innovation 10

Afgrænsning og opfølgning 12

Appendiks: Principper for ansvar og organisering af arbejdet med indkøb 13

Indledning

Ansvarlige og bæredygtige indkøb til gavn for borgere og samfund

Københavns Kommune er en af Danmarks største offentlige indkøbere, og har i mange år været frontløber for bæredygtige indkøb. Vi pejler efter såvel økonomisk som miljømæssig og social ansvarlighed. I Københavns Kommune ved vi, at gode organisatoriske rammer er en forudsætning for, at kommunen kan blive ved med at agere professionelt og effektivt i vores indkøb - til gavn for både borgere, leverandører og medarbejdere.

Københavns Kommune er nået langt med at drive den grønne omstilling. Vi blev eksempelvis i 2022 anerkendt af Milan Urban Food Policy Pact med en pris, for at være blandt de bedste i verden til grønne fødevareindkøb. Ambitionerne og ansvaret for at drive kommunen og samfundet videre er dog endnu større. Indkøb skal både løse en konkret efterspørgsel på varer og tjenesteydelser til blandt andet kommunens institutioner, samtidig med at indkøb skal bidrage til den grønne omstilling og social ansvarlighed i alle led og med afsmittende effekt til hele markedet og samfundet.

Københavns Kommune købte i 2021 ind for 13,8 mia. kroner. Heraf var 10,7 mia. kroner på serviceområdet, dvs. indkøb af varer og tjenesteydelser, mens 3,1 mia. kroner var inden for anlægsområdet, det vil sige når kommunen bygger for eksempel skoler, kulturhuse og plejehjem. Med så store indkøbssummer har Københavns Kommune en afgørende rolle i at modne markedet, så der i højere grad produceres varer og leveres serviceydelser der er både socialt- og miljømæssigt bæredygtige. Københavns Kommune bidrager gennem aktiv stillingtagen til indkøb også til at fremme opfyldelsen af FN's Verdensmål.

Københavns Kommunes indkøbspolitik sætter rammen for de særlige indsatser, som skal prioriteres de kommende fire år. Med politikken sættes retningen, og alle kommunens forvaltninger, enheder, institutioner og medarbejdere vil i deres daglige arbejde føre politikken ud i livet til gavn for borgere og samfund.

Københavns Kommunes fem indkøbsværdier

Værdierne er ligestillede og rummer en række indsatsområder, som skal gøre det muligt for Københavns Kommune at indfri ambitionerne. Indsatsområderne omfatter både eksisterende og nye initiativer. Indsatsområderne er ikke udtømmende, men består af prioriterede indsatser, som vil fylde i de kommende år.

Effektiv indkøbsorganisation

Vi er en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje

Miljømæssig bæredygtighed

Vi indkøber miljømæssigt bæredygtigt, og vi påvirker aktivt markedet via efterspørgslen på miljøvenlige produkter

Reduceret klimaaftryk

Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk

Ansvarlige arbejdsvilkår

Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår hos alle leverandører

Partnerskaber og innovation

Vi arbejder med partnerskaber, innovation og udvikling af nye bæredygtige løsninger

Effektiv indkøbsorganisation

Vi er en professionel og effektiv indkøbsorganisation med brugerperspektivet for øje

En professionel indkøbsorganisation er afgørende for implementering af politiske initiativer på indkøbsområdet. Københavns Kommune er en af landets største offentlige indkøbere, og derfor arbejder kommunen aktivt med at være en professionel indkøber over for leverandører og samarbejdspartnere. Det skal være tydeligt og overskueligt, hvilke krav kommunen stiller.

Den professionelle organisation gælder også de medarbejdere, der til daglig arbejder med udbud og indkøb, samt de medarbejdere, der skal anvende de varer og tjenesteydelser, kommunen indkøber. For dem skal det være nemt at købe ind på de rigtige indkøbsaftaler i indkøbssystemet. Der skal derfor være fokus på anvendelsen af kommunens indkøbssystem og på at øge digitaliseringsgraden. Endelig er kvalitet, sortiment og leveringssikkerhed helt centrale forudsætninger for, at borgerne oplever, at Københavns Kommune er en professionel og effektiv indkøbsorganisation.

Københavns Kommune vil sikre, at der arbejdes professionelt med markedsdialog og livscyklusbetragtninger set både fra et økonomisk, gennem totaløkonomiske beregninger, samt et klima- og miljømæssigt perspektiv. For at styrke compliance, indhold og brugervenlighed i de tværgående indkøbsaftaler, skal der arbejdes aktivt med kompetenceudvikling, samarbejde og videndeling på tværs af forvaltninger. Inddragelse af slutbrugere skal bidrage med vigtige perspektiver i arbejdet med indkøb og brugervenlighed.

Effektiviseringer på indkøbsområdet skal også i de kommende år bidrage til at indfri kommunens effektiviseringsmål. Kommunens mange og store indkøb skal fortsat være med til at sikre bedre priser samtidig med, at compliance skal sikre, at udbud og indkøb lever op til de politisk besluttede krav og indkøbspolitikkens ambitioner.

Indsatsområder
Københavns Kommune vil:

→ Sikre, at indkøbsområdet fortsat bidrager til effektiviseringer. Vi vil arbejde med indkøbsdata for at systemunderstøtte udbud og indkøb samt have fokus på indkøbsmønstre og -spend.

→ Arbejde fokuseret med vores information til virksomheder og dialog med leverandører.

→ Videreudvikle vores indkøbssystem med fokus på brugervenlighed for indkøberne og teknisk understøttelse, så vi kan sikre god kontraktstyring, klimaopgørelser mv.

→ Arbejde med brugerdialog og inddragelse af slutbrugere på udvalgte områder, så vores indkøb tilrettelægges med et borger- og medarbejderperspektiv.

→ Øge compliance af vores indkøbsaftaler gennem en høj grad af anvendelse af vores indkøbssystem.

→ Prioritere samarbejdet om de forpligtende indkøbsaftaler i Staten og Kommunernes Indkøbsfællesskab (SKI). Vi vil deltage i arbejdsgrupperne og påvirke indkøbsaftalerne i en retning, så de stemmer overens med Københavns Kommunes ønsker og krav, blandt andet til social og miljømæssig bæredygtighed.

→ Sikre effektiviseringer og bæredygtighed ved at arbejde med forbrugsstyring på relevante indkøbsområder.

Reduceret klimaaftryk

Vores indkøbsvalg bidrager til at reducere kommunens klimaaftryk

Som led i Københavns Kommunes klimaplan skal kommunen reducere klimaaftrykket fra indkøb markant frem mod 2030. Københavns Kommune vil, ud fra en baseline på kommunens klimaaftryk fra indkøb, fastsætte et overordnet reduktionsmål og iværksætte en række indsatser, så vi kan accelerere den grønne omstilling. Københavns Kommune vil fortsætte de mange initiativer, der allerede er i gang, samt iværksætte nye indsatser i takt med, at data og viden om klimaaftrykket fra konkrete varer bliver tilgængelig.

De grønne løsninger skal tænkes ind i den måde, Københavns Kommune arbejder med udbud og indkøb. Vi skal derfor sikre kompetencer og videndeling på tværs af kommunen, ligesom reduktion af klimaaftrykket skal prioriteres i udbud og indkøb.

Nogle gange er det dyrere at foretage indkøb med lavere klimapåvirkning. Der udvikles i de kommende år nye finansieringsmodeller, til at kunne foretage økonomiske prioriteringer i arbejdet med grønne og bæredygtige indkøb. Der skal for eksempel udvikles modeller for klimaafgifter og skyggepriser, arbejde videre med at sætte mindstekrav i udbud og interne forbrugsbegrænsninger på udvalgte områder samt en klimapulje.

Indsatsområder
Københavns Kommune vil:

→ Reducere klimaaftrykket gennem kommunens indkøb. Med afsæt i en baseline for klimaftrykket af kommunens indkøb udvikles en reduktionsstrategi, som sætter retningen for, hvordan vi opnår en reduktion. Reduktionsstrategien skal baseres på løbende udbygning af indkøbsdata og emissionsfaktorer, og der skal iværksættes indsatser på de indkøbsområder, der har de største potentialer.

→ Reducere klimaaftrykket fra indkøb af fødevarer.

→ Reducere klimaaftrykket fra byggerier. Vi vil arbejde mod emissionsfrie bygge- og anlægspladser samt reduktion af klimaaftrykket fra byggematerialer.

→ Reducere klimaaftrykket fra transport. Vi vil fortsat kun indkøbe eldrevne køretøjer til egen flåde, og vi vil stille endnu højere krav til leverandører om at anvende grønne transportmidler, når det er muligt. Desuden vil vi undersøge muligheden for at etablere samordnet varetransport/omlastecentraler.

Ansvarlige arbejdsvilkår

Vi sikrer ansvarlige arbejdsvilkår hos alle leverandører

I Københavns Kommune handler vi socialt ansvarligt. Det gør vi for at sikre, at kommunens leverandører har ordentlige arbejdsforhold for deres ansatte. I dag ligger Københavns Kommune helt i front – både nationalt og internationalt – i forhold til at stille krav og følge op på, at der indkøbes socialt ansvarligt, og det skal vi fortsætte med.

Med udgangspunkt i et nyt og skærpet CSR-bilag stiller Københavns Kommune nye krav inden for menneske- og arbejdstagerrettigheder, klima og miljø samt til leverandørers arbejde med at sikre overholdelse af kravene i egen virksomhed, hos underleverandører samt af skattelovgivningen. Derudover stiller Københavns Kommune udvidede krav til dokumentation og følger op på, at både hoved- og underleverandører overholder kravene.

Københavns Kommune arbejder fortsat risikobaseret i forhold til at følge op på, om leverandører overholder de krav, kommunen stiller til arbejdstager- og menneskerettigheder.

Indsatsområder
Københavns Kommune vil:

→ Sikre at alle, der arbejder for kommunens leverandører, har ordentlige arbejdsforhold og løn. Vi vil anvende sociale klausuler, herunder arbejdsklausulen, fortsætte social dumping-indsatsen og gennemføre systematisk opfølgning på leverandørers arbejdspladser.

→ Undersøge, hvordan kommunen kan sikre jobs til dem, der har brug for en ekstra hånd til at komme ind på arbejdsmarkedet. I arbejdet med kommunens klausuler vil vi undersøge mulighederne for at stille krav til leverandører om ansættelse af mennesker med handicap, i fleksjob mv.

→ Sætte fokus på ansvarlige arbejdsvilkår, når Kommunen anvender fleksibel arbejdskraft som for eksempel begrænsede ansættelser og freelancere.

→ Arbejde aktivt og risikobaseret med det nye CSR-bilag, herunder kravene til overholdelse af menneske- og arbejdstagerrettigheder samt klima- og miljø.

→ Fortsætte fokus på ansvarlige skatteforhold hos leverandører.

→ Udbrede ID-kort med forpligtende kontraktkrav til relevante større byggerier, for eksempel skoler og daginstitutioner.

→ Sikre forsat samarbejde om arbejdsvilkår med kommuner, andre offentlige institutioner, interesseorganisationer samt arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationer.

Miljømæssig bæredygtighed

Vi indkøber miljømæssigt bæredygtigt, og vi påvirker aktivt markedet via efterspørgslen på miljøvenlige produkter

Det er vigtigt at den offentlige sektor går forrest med at bidrage til miljømæssig bæredygtighed gennem indkøb. Som en af Danmarks største offentlige indkøbere vil vi helt i front. Vi ser et stadigt stort potentiale for indkøb som værktøj til at fremme miljømæssige hensyn, for eksempel gennem bæredygtig produktion og øget fokus på genbrug, genanvendelse, cirkularitet, ecodesign, affaldsforebyggelse, produkters livscyklus og på, hvordan produkternes levetid kan forlænges.

Københavns Kommune vil fortsat have fokus på at minimere de påvirkninger, som kommunens indkøb har på miljøet fra produktion, emballage og transport. Desuden vil Københavns Kommune arbejde på at modne markedet i forhold til at genbruge og genanvende produkter, der har udtjent sin værdi for Københavns Kommune, men enten kan sælges videre eller brydes ned i dele og anvendes i andre sammenhænge.

Københavns Kommune har desuden fokus på miljømærkning, som skal gøre det nemt at identificere bæredygtige indkøb og gøre det muligt at prioritere bæredygtighed i udbudsprocessen.

Indsatsområder
Københavns Kommune vil:

→ Indkøbe miljømærkede produkter og tjenesteydelser på de områder, hvor det er muligt. Vi vil også bidrage til at udvikle markedet for miljømærkede produkter, ved at indgå i samarbejder om markedsinvolvering.

→ Fremme cirkulære indkøbskrav og sætte fokus på produkters livscyklus. De varer kommunen indkøber, skal så vidt muligt kunne adskilles, repareres, genanvendes eller affaldssorteres korrekt. Vi vil blandt andet sætte fokus på inventar og emballage.

→ Fremme miljømæssig bæredygtighed ved at anvende markedsdialog ved udbud, hvor det er muligt og værdiskabende. Markedsdialogen skal afdække, hvor det giver mening i forhold til markedet at bruge miljøkrav både som minimumskrav og konkurrenceparameter.

→ I endnu højere grad tage livscyklusbetragtninger med i kommunens udbud og indkøb. Vi vil arbejde med kompetenceløft og vidensdeling samt understøtte, at de relevante medarbejdere har de nødvendige udbudsjuridiske kompetencer. Desuden vil vi udbrede kendskabet til relevante værktøjer og vejledninger, herunder Det Grønne Opslagsværk.

→ Understøtte at medarbejdere som foretager konkrete indkøb har viden og kompetencer til at træffe bæredygtige valg.

→ Foretage bæredygtige fødevareindkøb som understøtter økologisk og klimavenlig fødevareproduktion. Vi vil desuden have særligt fokus på at sikre sæsonmæssig diversitet, råvarer fra friland og mindsket madspild.

→ Have fokus på genbrug og genanvendelse af materialer i kommunes byggeprojekter.

Partnerskaber og innovation

Vi arbejder med partnerskaber, innovation og udvikling af nye bæredygtige løsninger

I Københavns Kommune ved vi, at vi får behov for nye produkter og tjenesteydelser for at løfte kommunens opgaver bedre og smartere – til gavn for både medarbejdere og borgere. Derfor vil vi prioritere samarbejder, hvor vi kan være med til at udvikle fremtidens løsninger.

Københavns Kommune vil eksempelvis bidrage til udviklingen af innovative produkter og løsninger inden for velfærdsteknologi og digitalisering. I den sammenhæng vil vi fortsat deltage aktivt i samarbejdet i Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) og andre offentlige samarbejder om indkøb.

Københavns Kommune vil indgå i offentlige-private partnerskaber (OPP'er) og offentlige-private innovationsfællesskaber (OPI'er) med private virksomheder samt i partnerskaber med andre offentlige institutioner. Desuden vil Københavns Kommune anvende udbudsformer, som giver plads til udvikling og innovation og sikre, at der arbejdes professionelt med innovation på tværs af kommunen.

Dialogen med erhvervslivet, herunder små og mellemstore virksomheder (SMV'er) og socialøkonomiske virksomheder, skal fortsat være i fokus, så alle virksomheder oplever at have nem adgang til kommunens udbud.

Indsatsområder
Københavns Kommune vil:

→ Undersøge om kommunen stiller de højst mulige krav til miljø og innovation, som markedet kan leve op til. Derfor vil vi fortsat have markedsdialog i forbindelse med relevante udbud.

→ Understøtte, at SMV'er og socialøkonomiske virksomheder kan byde ind på kommunens opgaver, for eksempel ved at udbud deles op i mindre dele og at udbudsmateriale og -proces gøres så enkelt og let tilgængeligt som muligt.

→ Have fokus på arbejdet med innovation både internt, gennem dialog med leverandører samt via de rette udbudsformer. Vi vil derfor understøtte, at relevante medarbejdere har de nødvendige kompetencer til at indgå i OPP- og OPI-samarbejder.

→ Indgå i partnerskaber om indkøb, blandt andet KL's indkøbsdatasamarbejde, Procura+, Partnerskab for Offentlige Grønne Indkøb (POGI) og SKI.

→ Indgå i OPP'er for at bidrage til udviklingen af innovative og brugervenlige løsninger.

Afgrænsning og opfølgning

Københavns Kommunes indkøbspolitik sætter den overordnede ramme for, hvordan der købes ind i kommunen. Borgerrepræsentationen beslutter hertil løbende nye mål og værktøjer politisk samtidig med, at der fra det administrative plan løbende bliver iværksat nye initiativer for at imødekomme de høje ambitioner, som kommunen har på indkøbsområdet.

Der skal i de kommende år arbejdes videre med de fem indkøbsværdier og tilhørende indsatsområder, der tegner retningen for indkøbspolitikken. Forvaltningerne vil sammen arbejde med en implementering af politikken, og der vil blive fulgt op årligt for at sikre fortsat fokus og prioritering af indkøbspolitikkens værdier og indsatsområder. Opfølgningen vil blive forelagt Økonomiudvalget.

Politikkens værdier og indsatsområder er koordineret med Københavns Kommunes andre politikker og strategier eksempelvis Mad- og Måltidsstrategien, kommende Klimaplan 2035, Ressource- og Affaldsplan 2024 og kommunens miljøkrav til byggeri og anlæg (MBA).

Indkøbspolitikken sætter de overordnede politiske ambitioner for økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed og ansvarlighed, mens eventuelle finansieringsbehov skal håndteres løbende i budgetforhandlinger.

Indkøbspolitikken er blevet til i samarbejde mellem Københavns Kommunes syv forvaltninger, indkøbsfaglige medarbejdere og -fora og i dialog med en række eksterne interessenter. Den er vedtaget i Københavns Kommunes Borgerrepræsentation den 1. december 2022.

Appendiks:
Principper for ansvar og organisering af arbejdet med indkøb

Borgerrepræsentationen	• Træffer beslutning om kommunens fireårige indkøbspolitik • Træffer beslutning om den overordnede organisering af indkøbsområdet • Træffer beslutning om udlicitering af opgaver • Træffer beslutning om politik relateret til udbud og indkøb, fx sociale klausuler, arbejdsklausulen, CSR-bilag, krav til miljø, klima og arbejdsmiljø
Økonomiudvalget	• Indstiller til Borgerrepræsentationen i ovenstående sager • Træffer beslutning såfremt kommunen ikke ønsker at tilslutte sig en forpligtende SKI-aftale
Fagudvalg og forvaltninger	• Træffer beslutning om udbud og indkøb på eget område, som ikke falder ind under kategoriorganisationen* • Sikrer at alle udbud, som ikke falder ind under kategoriorganisationen, overholder lovgivningen og lever op til Borgerrepræsentationens beslutninger • Sikrer at alle udbud inden for de kategorier, som den enkelte forvaltning, har ansvar for, overholder lovgivningen og lever op til Borgerrepræsentationens beslutninger • Indmelder sit indkøbsbehov til den kategoriansvarlige forvaltning, både ved kommunens fællesaftaler og SKI-aftaler • Sikrer at udbud, som gennemføres af den enkelte forvaltning skrives ind i kommunens samlede udbudsplan • Sikrer compliance ift. at anvende vores indkøbsaftaler herunder anvendelse af Kvantum Indkøb • Sikrer at Center for Indkøb i Økonomiforvaltningen får tilsendt vejledninger på de af forvaltningen indgåede aftaler samt de nyeste udgaver af forvaltningens aftalekataloger, så Kvantum Indkøb er opdateret med korrekte varer og priser • Bidrager til udbudsprocessen for kommunens fællesaftaler ved at stille deltagere til brugergrupper til rådighed, så forvaltningens indkøbsbehov kan blive dækket • Træffer beslutning om uddelegering af indkøbsansvar til decentrale enheder /institutioner
Økonomiforvaltningen	• Sikrer at de miljø- og klimakrav, som Borgerrepræsentationen har besluttet, er tilgængelige for forvaltningerne • Rådgiver forvaltningerne om miljø- og klimakrav i forbindelse med udbud • Sikrer at relevante paradigmer i kommunen løbende er opdateret og tilgængelige for forvaltningerne • Sikrer løbende drift og optimering af Kvantum Indkøb • Yder indkøbssupport til forvaltningerne i forbindelse med indkøb og brug af Kvantum Indkøb • Stiller relevant uddannelse om indkøb og Kvantum Indkøb til rådighed for forvaltningerne

*Københavns Kommunes forbrug er opdelt i afgrænsede indkøbskategorier. Ansvaret for gennemførsel af udbud, kontraktstyring og realisering af effektiviseringer indenfor en kategori løftes af en kategoriansvarlig forvaltning på tværs af kommunen. Implementeringen af aftaler herunder compliance samt konkrete indkøb sker decentralt i forvaltningerne.

KØBENHAVNS KOMMUNE